

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXIX

Price 25c

Chicago, Ill. — Penktadienis, Friday, September 17, 1982

Nr. 174

IZRAELIS NIEKO NEISLEIDŽIA IŠ BEIRUTO

Prezidento Reagano proklamacija "Pabaltijo Laisvės Dienos" proga

"Pabaltijo Laisvės Dienos" (Baltic Freedom Day) proklamacija, prezidentas Reaganas birželio 14 d. išleido proklamaciją, kurioje tarp kitko sako:

"Lietuvos, Latvijos ir Estijos vyčių Sąjungos nelegalios Pabaltijo 1939 metais, Sovietų Sąjungos ir nacinės Vokietijos niėkingu sandėriu. Hitleris įteikė Stalinui tris Pabaltijo respublikas, kaip ypatingą užmokėtiną užsitikrinti jo bendradarbiavimą sunaikinant Lenkiją ir įtvirtinti saugią rytinę sieną, kuri įgalino pradėti karą prieš Vakarų demokratijas. Po to, šimtą tūkstančių pabaltiečių buvo deportuoti į Sovietų Sąjungą, kur daugelis jų žuvo kalėjimuose ir priverstinio darbo stovyklose. Šios gilių žmogiškosios tragedijos tamsiausioji diena buvo 1941 metų birželio 14-oji."

"Kai kurie žmonės, išgyvenę šiuos išvežimus, šiandien yra Jungtinių Amerikos Valstijų piliečiai. Jų aspiracijos, šviesios ateities estams, latviams ir lietuviams siekis, suteikė naujos reikšmės mūsų tautos įsipareigojimui remti visų tautų laisvę... Šią ypatingą dieną mes išreiškiame savo viltį, kad ateis diena, kai laisvės palaima vėl bus narsiuoju Estijos, Latvijos ir Lietuvos žmonių valstybių gyvenimo dalimi."

KONGRESMANAI BREZNEVIUI — LAIKAS BAIGTI PABALTIJOS OKUPACIJĄ

Liepos 28 d., šešiasdešimtyjų Pabaltijo valstybių pripažinimo metinių proga, šimtas JAV-ių Atstovų Rūmų ir Senato narių pasisuntė Brežnevui šio turinio laišku:

"Šiandien Jungtinės Amerikos Valstijos mini 60-ųjų laisvės Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybės nuolatinio pripažinimo sukaktį. Pastarųjų 41-erių metų bėgyje, visos JAV-ių vyriausybės palaikė šį ryšį, nežiūrint Sovietų Sąjungos nelegalios Pabaltijo valstybių okupacijos. Sovietų prievartinė okupacija neleidžia estams, latviams ir lietuviams naudotis tarptautiniais garantuota laisvo apsisprendimo teise."

"Jungtinių Amerikos Valstijų piliečiai, savo Atstovų Rūmų ir Senato narių pastangomis, nuosekliai rėmė laisvę Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje. Kongrese po Kongreso, abiejų politinių partijų atstovai asmeniškai pareiškė, ir rezoliucijomis reikalavo, kad Pabaltijo valstybės būtų sugrąžintos ir jų teisėtą vietą tarptautinėje bendruomenėje."

neje. Mes Jungtinėse Amerikos Valstijose esame įsipareigoję siekti tarptautinės bendruomenės, kuri remtųsi teisybės principu ir pagarba žmogaus orumui.

"Mes čia pasirašysime Atstovų Rūmų ir Senato atstovai, tvirtai remiami savo vyriausybės, kuri ir toliau pripažįsta laisvas ir teisėtas Estijos, Latvijos ir Lietuvos vyriausybes. Amerikiečius ir pabaltiečius jungia tvirti ir ilgalaikiai ryšiai. Šios 60-ties metų sukakties proga, mes vėl kreipiamės į Sovietų Sąjungą, kad ji tuojau baigtų neteisėtą Pabaltijo valstybių okupaciją, ir mes viltingai laukiame laisvės atstatymo Pabaltijo valstybėse."

(Elta)

KAIP GALĖJO UŽSIMUSTI GRACE KELLY

MONTE CARLO, Monako. — Tūkstančiai žmonių eina į šermenis pagerbti 52 metų Monako princės Grace, žuvusią automobilio nelaimėje.

Monako gyventojams rūpi patirti, kaip iš tikrųjų žuvo princesė Grace, kodėl buvo paskelbti skirtingi mirties pranešimai. Viename pranešime buvo pasakyta, kad jos automobilis, sugedus stabdžiams, pasuko iš kelio ir nukrito 46 pėdų Rivieros pašlaiten, ko pasekoje princė Grace lūžo dešinę koją, šonkaulį ir pritrenktas nugarkaulis. Antras pranešimas sakė, kad sunkiai buvo sutrenkta galva ir išsiliejo kraujas į smegenis. Toje pačioje nelaimėje buvo sužeista jos 17 metų duklė, bet ji ligoninėje taisosi.

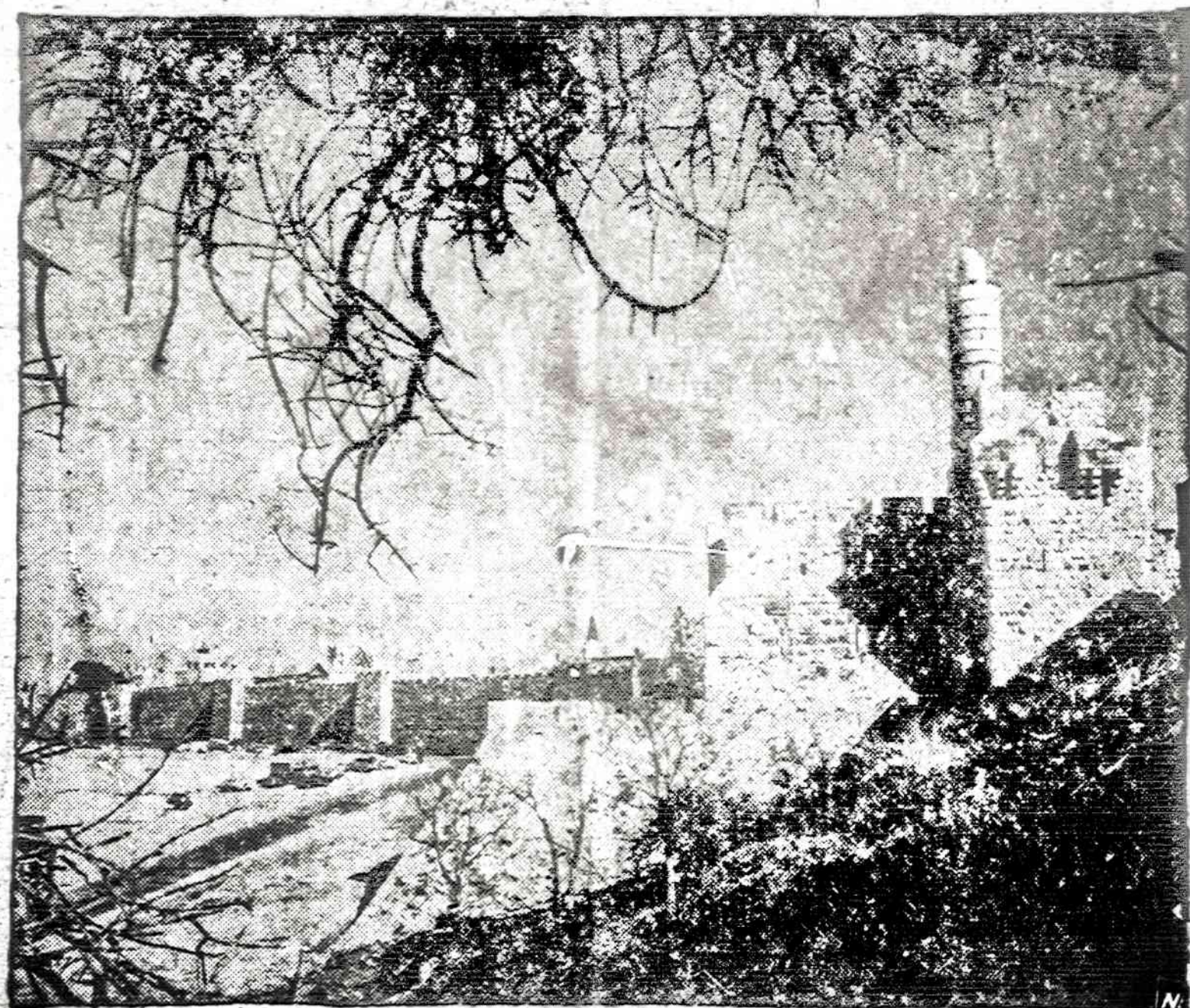
Princas Rainier nuo trečiądienio paskelbė liūdesio dieną. Uždaryti visi kazino, ko niekad anksčiau nebuvo. Iš Philadelphiajos į Monako atskrido josios brolis ir dvi seserys.

— Ketvirtadienį aukso uncija kainavo \$442.

— Buvo pasklidę gandai, kodėl 17 metų princesės Grace duklė Stephanie vajavo, bet nustatyta, kad vairavo motina. Sugedę stabdžiai atnešė nelaimę.

Jasir Arafatas išklaušė aštrų popiežiaus Jono Pauliaus II pamokslą už teroro vartojimą prieš nekaltus žmones.

Izraelis sutinka tarti Artimųjų Rytų taikos reikalą, bet nesirengia atiduoti Jeruzalės Jordanijai. Matome Jeruzalės vaizdą.

IRANE SUŠAUDYTAS UŽSIENIO MINISTERIS GOTBZADĖ

PULKININKŲ TEISMO METU PAAISKEJO, KAD GOTBZADĖ ITIKINĖJO APIE REIKALĄ PASALINTI CHOMEINI

TEHERANAS, Iranas. — Trečiadienio naktį didžiojo sostinės kalėjimo kieme buvo sušaudytas Sadeg Gotbžadė, buvęs Irano užsienio reikalų ministeris. Gotbžadė buvo gyvenęs Irake ir Paryžiuje, kai ten gyveno ir veikė mulla R. Chomeini. Jis grįžo iš Paryžiaus kartu su buvusiu prezidentu Sadr. Jis suorganizavo mullas Chomeini susitikimą Teherano aerodrome. Tuo metu Iranas vyriausybė norėjo apklausinti sugrįžusį mullą Chomeini, bet Gotbžadė įtikino, kad nereikėtų varginti seno žmogaus, po 13 metų sugrįžusio į gimtinį savo kraštą.

Gotbžadė kurį laiką buvo Irano užsienio reikalų ministeris prie prezidento Sadr. Jis buvo įsitikinęs, kad Chomeini paskirs jį prezidento pareigoms, bet Chomeini tokio nutarimo nepaskelbė. Gotbžadė užsienio atstovams Prancūzijoje padavė netikslius pareiškimus ir buvo atleistas iš pareigų.

Gotbžadė turėjo ilgai aiškintis

Prezidentas Sadr buvo atstytas iš kariuomenės vado ir prezidento pareigų, bet jis spejo pabėgti nuo kerštingo Chomeinio rankos. Gotbžadė norėjo grįžti bent į užsienio reikalų ministeriją, tačiau netrukus jis buvo suimtas ir padėtas į kalėjimą. Irano islamiškoji policija suėmė 70 karininkų, juos tardė ir sušaudė. Jie kaltino Gotbžadę, kad jis norėjęs pašalinti Chomeinį.

Atrodo, kad Chomeini norėjo parsivilioti į Teheraną buvusį prezidentą. Gotbžadė jam rašė laiškus, kviesdamas jį grįžti į

Iraną. Prezidentas Sadr pranešė, kad jis svarstytų klausimą, jeigu pats Chomeini jį pakviestų grįžti. Chomeini padarė viešą pareiškimą, kviečiantį grįžti į Teheraną, bet Sadr nebegrįžo. Tada buvo pradėta ruošti byla Gotbžadė. Praeitą mėnesį jis buvo nuteistas mirti. Bet mulla Chomeini atidėjo bausmės vykdymą, kol bus nuteisti du pulkininkai ir keturi kapitonai. Jeigu teisme paaiškės, kad Gotbžadė kvietė pulkininkus susidėti prieš Chomeini, tai jis bus sušaudytas. Pulkinkininkų byla dar nebaigta, bet Gotbžadė jau sušaudytas.

SKIRIA BILIJONĄ DOLERIŲ DARBAMS WASHINGTON, D.C. —

Atstovų Rūmų komitetas, apsvaistęs sunkėjančią krašto ekonomiką, nutarė ketvirtadienį paskirti vieną bilijoną dolerių, kad prie viešųjų darbų galėtų dirbti bent 203,000 žmonių. Pinigai turėtų būti mokami už apgedusių ir pagedusių tiltų ir kelių taisymą. Jeigu ilgai bus laukiama, tai kai kurie keliai visai suges ir niekas negalės jais naudotis. Didelė darbų dauguma eiti suaugusiems žmonėms, bet dalis darbų eiti 18-21 metų jaunimui.

Projektą viešiesiems darbams suplanavo Atstovų Rūmų demokratų vadovybė.

— Keturi amerikiečiai, ieškodami savo giminių Vietnamo, rado JAV lėktuvo C-130 ir trijų amerikiečių likučius.

— Prezidentas Reaganas pasiuntė du finansinius patarėjus Meksikos vyriausybei.

PATARĖ ARAFATUI NEVARTOTI TERORO

VATIKANAS. — Popiežius Jonas Paulius II trečiadienį priėmė palestiniečių vadą Jasir Arafatą. Jiedu kalbėjosi įvairiais Artimųjų Rytų klausimais, bet popiežius Arafatui pasakė labai aštrų pamokslą.

Popiežius Arafatui pažymėjo, kad teroras nieko gero neduos. Jis patarė keisti taktiką ir savo siekiams nevarloti teroro veiksmų. Arafatas atidžiai klausė kiekvieną popiežiaus žodį.

PRASIDĖJO KENIJOS LAKONŲ TEISMAI

NAIROBI, Kenija. — Šią savaitę jau prasidėjo Kenijos lakonų teismas. Jie š.m. rugpjūčio 1 d. sukilo prieš prezidentą Daniel arap Moi.

Prezidentui pavyko sukilimą likviduoti, nes jis užmezgė ryšį su kariuomenės vadu ir davė įsakymus kaip perversmininkus suvaldyti.

Lakūnams pavyko užimti vieną radio stotį, bet nepajėgė nieko daugiau padaryti. Radio stotį užėmusieji lakūnai kalbėjo į krašto gyventojus, bet neturėjo tinkamo plano, todėl nepajėgė atkreipti gyventojų dėmesio. Kada lakūnai pamatė, kad kariai rengiasi apsupti radio stotį, tai jie suskubo sėsti į lėktuvą ir iškrito į Tanzaniją. Likusieji lakūnai buvo suimti ir dabar teisiami. Aviacija išformuota.

— Graikijos valdžia patraukė teisman 40 savo piliečius, kurie spausdino ir platino prancūzo Marquis de Sade raštus.

— Argentinai vesti kovą prieš britus daugiausia padėjo Pietų Amerikos valstybės, — pareiškė gen. Galtieri, — bet Libija davė Argentinai penkis Boeing lėktuvus, pilnus karo medžiagos.

NORI IŠAIŠKINTI FALANGISTŲ CENTRO SPROGDINTOJUS

BASIR GEMAJEL TREČIADIENĮ BUVO PALAIDOTAS BEIRUTO PAKRASTYJE

BEIRUTAS, Libanas. — Izraelio karo jėgos, patyrusios apie išrinkto prezidento Basir Gemajel nužudymą, iš priemiesčių tuojau metėsi į vakarų Beiruto centrą ir už valandos užėmė visas strategines pozicijas. Izraelio kariška vadovybė įsakė neišleisti iš Beiruto nė vieno įtariamo palestiniečio ar vietos gyventojų.

Rytų Beirute buvusieji Izraelio tankai tuojau nušliaužė į šiaurės Beirutą ir užėmė visą uosto srį. Tankai sustojo strateginėse gatvėse, kontroliuodami visų didmiesčio galvių judėjimą. Izraelio šarvuoti sunkvežimiai, pasiekę uosto srį, užėmė didžiulius viešbučius.

Antroji Izraelio tankų ir šarvuotųjų grupė nušliaužė į Barbirigoninės srį ir užmezgė kontaktą su šiaurę užėmusiais Izraelio kariais.

Trečioji tankų grupė iš Sabra apylinkės, esančios Beiruto pietuose, užėmė Sovietų ambasadą ir plentą, vadinamą Corinš Mazda. Izraelio kariai visą lauką palaiko radijo ryšius su Beiruto srityje esančiu kariuomenės štabu ir su Tel Avive esančiu Izraelio karo jėgų štabu.

Izraelio kariška vadovybė norėjo išvengti chaoso po išrinkto prezidento Basir Gemajel nužudymo. Izraelitai žinojo, kad smūgis prieš falangistus taip pat buvo smūgis prieš juos pačius. Gemajelo išrinkimas prezidentu buvo didelis Izraelio laimėjimas. Jis jau treči metį glaudžiai bendradarbiavo su Izraelio kariška vadovybe. Pasikėsinimas prieš Basir Gemajelį yra pasikėsinimas prieš Izraelio jėką Libane.

Vyrauja įsitikinimas, kad Libano vadovybė prašys prez. Sarkį dar bent metus eiti prezidento pareigas. Sarkis pažįsta Libano veikėjus, Libanui yra žinomas prezidento demokratines pažiūras, todėl gyventojai jį pasitiki.

Libano premjeras Vazan pa-

reiškė įsitikinimą, kad Izraelio karo jėgos turėtų galimai greičiau išsikraustyti iš Libano. Atėjusi žinia iš Maskvos sako, kad Leonidas Brežnevas reikalauja, kad Izraelio karo jėgos galimai greičiau pasitrauktų iš Libano.

Bet Izraelio kariška vadovybė savo ruožtu reikalauja, kad iš Libano išsikeltų likusieji palestiniečiai ir Sirijos karo jėgos. Sirija sulaukė atšaukti savo karių, bet nori, kad ir Izraelis atšauktų. Matyt, kad turės būti susitarimas tarp Sirijos karo vadų ir Izraelio.

Dabartiniu metu Izraelis nori išvengti berizikalingo kraujo praliejimo, kuris gali kilti vakarų Beirute ir šiaurinėje Libano srityje. Dabartiniu metu Izraelis valdo Beirutą ir Libano strateginius kelius.

ARGENTINA-ČILĖ PRATĖSĖ SUTARTĮ

ROMA, Italija. — Argentinos ir Čilės diplomatai trečiadienį pratęsė 1972 metais pasirašytą nepuolimo sutartį. Ji pratęsta dešimčiai metų.

Dokumentų pasikeitimas įvyko Romoje, kardinolo Zamores įstaigoje. 1972 metais kardinolas Zamore ėmėsi iniciatyvos abiem valstybėms pasirašyti 10 metų nepuolimo sutartį. Abi valstybės išties dešimtmietį taikiai sugyveno ir planuoja nesimilti jokių karo veiksmų viena prieš kitą.

Dokumentų pasikeitime Čilę atstovavo užsienio reikalų ministerio pavaduotojas Ernesto Videla, o Argentiną atstovavo ambasadorius Carlos Ortiz de Rozas.

Neseniai buvo kilęs nesusipratimas Beagle kanalo reikalu. Ambasadorius Carlos Ortiz de Rozas buvo nuvažiavęs į Argentiną ir svarstė kanalo nesusipratimą. Po to jis grįžo į Romą ir pasitiko naujai paruoštais nepuolimo dokumentais.

Ispanijos karalius Juan Carlos ir karalienė labai apgailestauja, kad Malagoje sprogo motoras ir žuvo 51 žmogus. Sprogimo priežastis tyrinėjama.

KALENDORĖLIS

Rugsėjo 17. Pranciškus, Si-gutė, Dievaitis, Galvyda, Kirnis. Saulė teka 6:32, leidžiasi 6:58. Oras debesuotas, šaltas.

Socialinis draudimas ir aprūpinimas

V. melai

Rugsėjo 17, 1982, Nr. 33 (233)

Redaguoja PRANAS ŠULAS

Klausimus ir medžiagą siųsti: 4436 So. Washenaw, Chicago, IL 60632

KAS PASINAUDOJA PALIKIMAIS?

Sovietų KGB tiek įsidrąsino, kad Amerikoje daro ką nori su JAV gyvenančiais ateiviais. Rugsėjo 8 d. "Naujienose" buvo išspaudintas editoriamas, nurodąs sovietų agentų ir šnipų veiklą. Jiems rūpi Amerikoje gyvenančių lietuvių pinigai, tariau "giminės Lietuvoje". Reikia atsiminti, kad giminės Lietuvoje iš to neturi didelės naudos iš tokių palikimų, todėl, kad advokatų "sindikatas" už "patarnavimą" atsiima didelę dalį pinigų. Toliau sovietų valdžia atsiima dalį, kaip "paveldėjimo" mokesį. Giminės gali net nieko negauti arba tik trupinėlius.

Pagal tai nėra pateisinama, kai visame pasaulyje nėra tokio žmonių apibūdinimo, tariau, le-galiu būdu, kaip daro Sovietų Sąjunga. Net už siuntinius į Lietuvą lupa mežmoniškų mui-tus, — daugiau, negu pats siun-tinys vertas. Sovietai išnaudo-da mi lietuvių, surenka milijonus dolerių. Mūsų valdžia Amerikoje i visą tai nekrepia dėmesio. Ko-dėl Amerikos piliečiai taip iš-naudojami? Blogiausia, kad JAV leidžia savo piliečius taip skriausti, kurie prisidėjo prie Amerikos gerbūbio: darbo, mo-kėjo mokesčius, balsavo, o da-bar? Mes jaučiamės esą komu-nistų spąstuose be apsaugos! Jie nori išlupti iš mūsų sunkiai įsi-gytą turtą. Už ką mes tuomet balsuojame? Valdžia mūsų ne-apsaugo nuo plėšikų. Gal tai ma-noma, kad legalu. Suktyboms nėra legalu.

Sudarytoji tarptautinė Injur-kolegija kvepia išgarsėjusia ita-liška Mafija. Maskvai rūpi ne žmonių meilė, bet doleriai, plius vienybei ardyti. Kodėl lietuviai negali savo gimimės tiesiogiai pasiusti pinigų, kaip visur civi-lizuotame pasaulyje yra daro-ma? Kodėl neleidžia šeimoms išvažiuoti į užsienį pas savau-sius? Be to, niekas nebūtų prie-singas, jeigu giminės Lietuvoje gautų palikimus taip, kaip turi būti. Bet ne. Gal bijoma, kad "kapitalistais" nešvirstų?

Tariamoji Injurkolegija pa-tarnauja tikiai Maskvai. Pasiro-do, kad Amerikoje gyvenančios žmo-

gus turi turėti paskirtus testa-mentus, kad apsigintų nuo prie-kabingų suktų advokatų. Sukti politiniai "burtai" turė-tų turėti ribas, kitaip visi pasi-jusime komunistų apstatyti. Jau pertoli nueita. Politiniai "bur-tai" jau ir Jaunimo centrą buvo pasiekę, pornografinė literatū-ra buvo paskleista, lietuviai klai-dinami, erzunami. Politikoje garantijos nėra. Nebūtų stebėti-na, jeigu kada Injurkolegija pri-skabintų prie LF arba prie Čiu-ronio Galerijos, kurių men-o aruodai skirti Nepriklausomai Lietuvai? Žinoma, sovietams pinigai yra alma mater. Bet ko-dėl Sovietų Sąjunga neleidžia iškviesti gimininių net atosto-goms atvykti? Kodėl? Ko jie bi-jo? Kitaip jie gyvena kalėjime uždaryti nuo laisvojo pasaulio! Kodėl turistams, kurie atveža dolerių į Vilnių, neleidžia savo giminii aplankyti provinci-joje?

Pagal tai, ko sovietai ieško Amerikoje? Nieko kito, tik do-lerius. Sovietams reikia dolerių, mūsų pinigais pavergti pasaulį. Jeigu jau nėra kito būdo išven-gti sovietų spąstų, tai nors dalį pinigų užrašyti mūsų spaudai paremti. Spauda yra mūsų tau-tinio gyvenimo balsas.

Skaitytojas

KAIP SENOVEJE BUVO BAUDŽIAM RUKORIAI

Buvo laikai, kada su rukoriais buvo kovojama kuo žiauriausio-mis priemonėmis.

Turkijoje rūkantis būdavo baudžiamas, i jo nosies šnerves istatant pypkę ir jį vedžiojant miesto gatvėmis.

Pagal 1638 m. dekretą, Kinijo-je nukirsdavo galvas. Rusijoje Ivano žiauriojo laikais (XVI amžiuje) rukorius nuplaidavo nosis, o Aleksiejaus laikais (XVII amžiuje) rukorius tremdavo į Sibirą.

Anglijoje buvo laikas kada rukorius plakdavo rykštemis, atimdavo pypkes, tabaką, nu-kirpdavo plaukus ir barzdas.

* Tavo asmenybė yra magne-tinė.

ROCHESTER, N.Y., LIETUVIŲ TAUTINIŲ SOKIŲ GRUPE, šokusi 1957 m. birželio 30 dieną Pirmojoje Lietuvių Tautinių Sokių šventėje, Chicagoje.

JŪS KLAUSIATE,

KADA DINGES ASMŲ LAIKOMAS MIRUSIU?

KL. Būkite malonus paaiškinti kada, pagal vietos įstatymus, dingęs asmuo yra laikomas mirusiu legaliai?

Kazys M-tis

ATS. Šiame krašte veikiančioje anglų Common Law nuosta-tai numato, kad jei asmuo, ku-ris yra septynerių metų laikofar-pyrje dingęs, gali būti laikomas mirusiu (presumed dead).

Šis nuostatas dar ir dabar čia naudojamas turto paskirstymo atveju.

Pr. Š.

KL. Pasakykite man, kada reikia pranešti apie savo adresą pakeitimą Soc. Sec. įstaigai, kad kiekvina mėnesį gačiau išmo-kas?

Sofija K-lienė

ATS. Jūs turite Soc. Sec. įstaigai pranešti kaip galima greičiau, dar prieš persikėlimą ki-tur gyventi. Tokį adresą prane-simą parašykite laišku, telefonu, arba asmeniškai apsilankant sa-vo distrikto Social Security įs-taigoje.

KL. Aš esu 66 metų amžiaus

MES ATSAKOME

ir turite santaupų banke. Ar aš turiu teisę į Supplemental In-come (SSI) pašalpą?

Aleksas B-tis

ATS. Tai priklauso, kokią su-mą suadros jūsų santaupas ir kiek gaunate dividendų. Apie tai plačiau gali jus informuoti Socialinio klubo reikalų vedėjas A. Čekulis, gyv. 3259 S. Halsted St., II aukšt. Chicago, Ill.

KL. Neseniai mano vyras bu-vo automobilio nelaimėje taip smarkiai sužeistas, kad negali ei-ti darban. Gydytojas pasakė, jog dėl to sužeidimo mano vyras visai negalės dirbti, mažiausiai 2 ar daugiau metų.

Dėl tos priežasties mano vy-ras nori pradėti daryti žygius, kad Social Security įstaiga pri-pažintų nedarbingumą (disabi-lity) pensiją. Noriu sužinoti, kai-mano vyras garės gauti savo in-validumo pensiją, ar jis dar gaus koki nors priedą trims nepilna-mečiams vaikams išlaikyti?

Jonė K-tienė

ATS. Nuo to laiko, kai Social Security įstaiga pripažins jūsų vyrui invalidumo pensiją (dis-ability benefits), taipogi dėl tos priežasties galės gauti ir mėnesi-nius priedus vaikams, jaunes-niems negu 18 m. amžiaus.

AR GALIOJA TOKS PASKU-TINIS PALIOS PAREISKI-MAS-TESTAMENTAS?

KL. Noriu sužinoti, ar galioja toks nuolatinio girtaujančio as-mens paskutinės valios išreiški-mas testamentu, kuris nustatyta tvarka paliudytas? Jis užrašė savo turtą žmonai ir vaikams. Ar toks testamentas yra geras ir galiojantis?

Peronėlė J-nė

ATS. Toks testamentas teismo gali būti pripažintas galiojan-čiu. Paprastai apsinuodijimas al-koholiu savaime nepadaro tes-tamento negaliojančiu.

Tesma est linke tvirtinti gi-rtaujančio asmens testamen-ta, kai yra teisingas bei natūralus ir aplinkybės jį vykdyti yra pa-lankios.

P. S. Daugiau žinių testamen-tų reikalais galite pasiskaityti Sūduvos išleistoje teis. *Prano ŠULO* pareištame, teisėjo A. WELLS peržiūrėtame leidinyje *"Kaip Sudaromi Testamentai"*. Gauname Naujienų adminis-tracijoje ir pas autorių.

KL. Manau pasitraukti pensi-jon š. m. spalio mėn., kai baig-siu 66 metus. Kadangi mano už-darbiai per pirmuosius š. m. mė-

nesius sudarys 6,000 dol., ar pa-baigoje šių metų galėsiu gauti pilnus pensijos čekius?

Nastė B-nė

ATS. Taip, nes neturi reikš-mės, kiek uždirbate prieš pasi-traukimą į pensiją su sąlyga, jei pasitrauks iš darbo neuždir-tumėt per mėnesį daugiau, negu leidžiama suma.

AR REIKIA GAUTI RAŠTU-SUTIKIMĄ

KL. Ar prieš paskiriant testa-mento vykdytojus, reikia gauti jų raštiną sutikimą? Ar užten-ka asmeniško (žodžiu pareikšto) sutikimo?

Vladas G-vičius

ATS. Nereikia gauti testamen-to vykdytojų sutikimo. Gerai yra turėti jo pavaduotoją (co-executor) arba jį pavaduojantį (successor). Jeigu vienas iš ki-las atsisakytų būti testamentu vykdytoju, tai giminės arba gauna testamentu paskyrimą — beneficiariai prašo teismą, kuris paskiria bet kurį asmenį teismui nurodyta.

KL. Ar testamentu vykdyto-jai privalo testamentą pasirašy-ti, kad sutinka?

Simonas M-vičius

ATS. Tokio veiksmo jiems ne-reikia padaryti.

KL. Testatorius, pageidau-da-mas, kad jo laidotuviams rūpin-tųsi kuri nors organizacija ar paskirtas asmuo, turi būti įrašy-ta testamentu, ir ar turi gauti už asmenų (juridinių ar fizinių) sutikimą raštu ar žodžiu?

ATS. Testatorius gali įrašyti minimų asmenų pavardes, bei vardus, bet jie gali ir atsisakyti, todėl šiuo atveju geriausiai tu-rėti testamentu vykdytojo pa-vaduotoją vieną ar kelis.

KL. Ar testatoriaus santaupos paliekamos testamentu vykdy-tojams teisiškai pereina "pilnon" apsolučion jų nuosavybėn ir priklauso tik nuo jų moralės — perduoti kam nurodyta ar pasi-likti sau?

Juk gali, pvz., atsitikti, kad testatorius, patikėdamas tam tikrais asmenimis, savo santau-pas užrašo jiems su sąlyga (tik moraliai įpareigota), kad jie iš jų santaupų siuntintų pali-kuoniams (su palikuon.susizmo-je) kas pastariesiems reikalinga — sūntinius.

Savaime suprantama, kad toks tiesioginis ir besąlyginis santau-pų (pinigų) palikimo būdas, yra itin pavojingas, bet ar yra tokiu atveju kokia nors kita formali (teisiška) su mažesne rizika išei-tis?

kuriame įdėtas komunistų kan-didatų sąrašas.

Vienas varomųjų išdrišo ati-daryti voką ir pažūrėti, kas ja-me yra.

Pastebėjęs milicininkas suri-ko:

— Kaip tu dristi? Ar nežinai, jog rinkimai yra slapti?

SUPRATO KĄ DARYTI

Senyvas vyriškis pasakoja li-goninėje kitam:

— Dievas, kaip matyt, sutvėrė žmogų pagal gydytojų patiek-tus planus, kad gydytojai ir li-goninės daugiau pasipelnytų iš vargšo žmogelio.

VAISTINĖJE

— Ar ką nors turite žiliems plaukams?

— Žinoma. Gilią pagarbą!

GARANTIJA

Moteriškė į vaistininę:

— Parduodami man šias pi-liukės jūs užtikrinote, kad jos pagelbės bėgyje vienos nak-ties!

— Aišku, bet aš nepasakiau laike kurios.

BEREIKALINGAS ŽINGSNIS

— Vyreliai, reikia pašaukti gy-dytoją, mūsų dukrelę prarijo šilingą.

— Nera jokios prasmės, nes dytojas pareikalau už opera-ciją mažiausia dvidešimt svarų. Gi mokesčių rinkėjas — dovanai tą operaciją įvykdys.

VISAI KITAS DALYKAS

Išsigandęs vyras suka dak-tarą 3 valandą iš ryto.

— Susimildamas, atvažiuoki-te! Mano žmona susirgo apendi-citu!

— Negalimas daiktas. Perei-tais metais aš išėjau jūsų žmo-nai apendicita.

— Bet aš jau turiu kitą žmo-ną, — aiškinosi vyras.

PASITEISINIMAS

Tėvas sako savo mediciną stu-dijuojančiam sūniui:

— Kas nors negero su tavim. Jau aštuonerius metus lankai medicinos mokyklą, ir vis negali jos užbaigti.

Mediciną studijuojas sūnus:

— Tėveli, tu užmiršai, jog vis atsiranda naujų ligų.

UBAGŲ NUSISKUNDIMAS

— Tas turtuolis, kur nuvažia-vo karieta, davė man tik du skatiku.

— Biauzybė, Dievas turės jį nubauti.

— Jau nubaudė. Aš ištrau-kiau iš jo kiseniaus sidabrinį portsigarą.

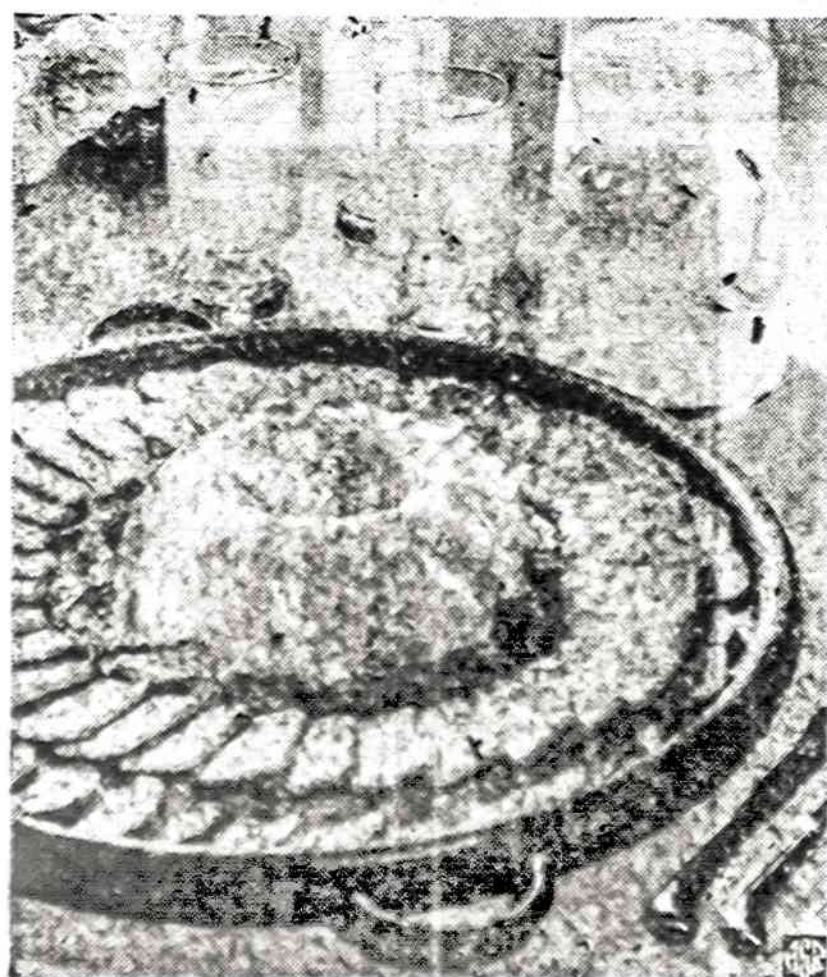
* Žymus veikėjas buvo apsir-gęs ir porą savačių teko jam pa-gulėti ligoninėje. Per visą laiką jis gavo tik vieną atviruką su linkėjimu greičiau pasveikti. Atvirukas buvo iš Blue Cross-Blue Shield.

KO NETURI BALSUOTOJAS ŽINOTI

Sovietų okup Lietuvoje mil-cininkas varo būrį kolchozini-ku į balsavimo punktą. Kiekvienam išteikiamas vokas,

It's Easy... WITH EVAPORATED MILK

Creamy Blue Cheese Mold Is Party Perfect

The best party ideas are rich in flavor, look like they took hours to prepare and can be made in advance with no last minute attention.

This Blue Cheese Mold meets all those qualifications. Evaporated milk makes it creamy smooth — easy to spread on crackers or melba

toast. While elegant turned out of a ring mold, you might try chilling the mixture in a crock for variety.

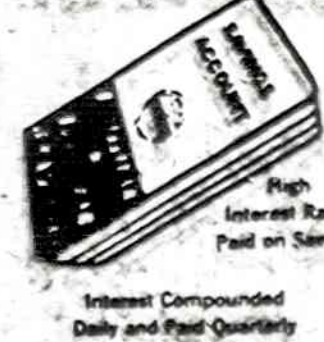
The flavor star is crumbled blue cheese, accented by a combination of mayonnaise, chili sauce and lemon juice. Evaporated milk helps blend the flavors together and adds the superior texture.

If you usually think of evaporated milk only for pies and candies, this recipe will illustrate how versatile the product can be. For soups and chowders, sauces and gravies, casseroles and meat loaves, evaporated milk kept on the shelf can add creaminess and richness to so many dishes.

Blue Cheese Mold
2 envelopes unflavored gelatin
1/2 cup water
1 tablespoon sugar
1 1/2 cups mayonnaise
2/3 cup chili sauce
1/4 cup lemon juice
1 tall can (13 fl. oz.) P.E. Evaporated Milk
1/3 cup crumbled blue cheese
1/3 cup finely chopped celery

Sprinkle gelatin over water in small saucepan. Stir in sugar. Heat over low until dissolved. Combine mayonnaise, chili sauce, lemon juice, gelatin and evaporated milk. Beat until smooth. Stir in blue cheese and celery. Pour into oiled 6-cup ring mold. Chill until firm. Makes 6 to 8 servings.

PASSBOOK SAVINGS...

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanauskas, Pres. Tel. 847-7747
Hours: Mon-Fri. 9-5, Sat. 9-5, Sun. 1-5
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

see us for HOME financing.

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO, ILL. 60608
Peter Kazanauskas, Pres. Tel. 847-7747
Hours: Mon-Fri. 9-5, Sat. 9-5, Sun. 1-5
SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

TAURŲ VISUOMENININKĄ MININT

Kai 1949 metais pradėjo Amerikon laivų po laivo atgabenti būrius naujų ateivių, tai senosios imigracijos lietuviai vienas po kito atsivokindavo su šiuo pasauliu, o savo eilės laukiantieji, kiek tada pastebėjus, gavę laikraštį, neretas pirmąsias ir paskaitydavo mirimų pranešimus.

Naujų ateivių nemažai buvo jau puse amžiaus išgyvenusiu, tad kai kuriems nelaimigai buvo lemta Amerikoje pagyventi. Kartą tuometinis Naujų korektorius Vincas Poška (o praeityje jis buvo siuvėjų laikraščio "Darbas" redaktorius, socialistų kalbėtojas, Ateities Ziedo vaikų mokyklės mokytojas, Naujų vietinių žinių redaktorius, reporteris) prisitarė, jog naujieji ateiviai tik ką čia suvažiuo, o jau kiek jų miršta! Esą, prieš pirmąjį karą, jei kur lietuvis mirdavo, tai buvo didelė ir reta naujiena. Ir tai tie mirimai daugiausia buvo nelaimingais atsitikimais darbovietėse, anglių kasyklose ir panašiai. Mat, anoje prieškarinėje emigracijoje vyravo jauni žmonės, bėgę nuo caro karinės tarnybos bei geresnio uždario iešką. Gi po šio karo Amerikon atvykusieji lietuviai buvo teroro iš savo tėvynės išvaryti, jau nemažai jų pagyvenusių ar net senatvės sulaukusių, tad ir mirčiai jų tarpe buvo darbo.

Tiesa, iš tada vadinamųjų tremtinių ne visiems buvo lemta sulaukti karo pabaigos ir emigracijos dienų. Nemažai karo audroje, bombardavimuose žuvo, pvz., Drezdene, bet ir natūralių susirgimų buvo mirim pasibaigus. Štai, Augsburg DP stovykloje gyvenant, laidojant aviacijos plk. ltn. Viktorą Reimontą, kun. kleboną Raudą, rašytoją J. Vilkutaitį Keturakį ir dar ne vieną, kurių pavardės laikas padėjo užmiršti.

Kai šiandien laikraščiuose mirties pranešimuose bei užuotų rėmeliuose vyrauja pokarinių imigrantų pavardės, tad neretas laikraščio skaitytojas pirmiausia žiūri, katram pažįtamam amžinai, atsisis atėjo. Apie mirusius begalvojant, ši kartą norisi prisiminti prieš 10 metų mirusį išeivių organizacijų veikėją Kostą Liaudanską. Amerikon jis atvyko 1949 m., turėdamas 60 metų gyvenimo patirtį. Lemta jam pagyventi iki 1972 m. rugsėjo 23 d. Gimęs buvo 1889 m. Bably valstijoje, palaidotas Los Angeles, Calif. Caro laikais gimęs ir mokytojas turėjo rusų mokykloje. Pirmojo pasaulinio karo metu buvo ka-

riuomenėje, 1916 m. baigė Kaukaze karo mokyklą. 1921 m. grįžo Lietuvon ir iki 1938 m. Lietuvos kariuomenėje ėjo įvairias pareigas, atsargon išėjo majoro laipsnyje. 1939 metais vėl buvo pašauktas karo tarnybn.

Po karo Vokietijoje įsitraukė į lietuvių veiklą DP stovyklose, bet visas jo sugebėjimas ir noras veikti pasireiškė jau Amerikoje. Kaip karininkas, pirmiausia ir ėmėsi burti karius į organizaciją. Newark'e įsteigė karių ramovėnų skyrių, o vėliau persikėlęs į Los Angeles savo laisvalaikis skyrė ne tik ramovėnams, bet ir kitoms organizacijoms. Jis ir birutietėms pagelbėjo, BALFo, ALTo, Bendruomenės organizacijose ne eilinių nariu, bet ir veikliu valdybininku.

Kai buvo reikalus peržiūrėti senesnius raštėlius, laiškėlius, tai jų radau ir gautų iš Kosto Liaudansko, vis primena, ką kuri organizacija yra sumaniusi, kur bus susirinkimas, kokios kultūrinės pramogos rengiamos, ir vis kuklus prašymelis, kad paminėčiau korespondencijoje Naujų dienraštyje. Ir nė kartą nėra jis prasitaręs, kad kuris nors sumanymas vykdomas jo, bet vis tik teminima organizacija. Sau esminės garbės nesiekė, kaip sakoma, savo asmens reklamos nenorėjo, o tik jam rūpėjo bendri lietuvių interesai bei organizacinis darbas.

Laisvo laiko kiek nuo organizacinės veiklos beliko, jis labai sumaniai praleisdavo namuose savo sodnėlį ir gėlyną tvarkydamas, namų aplinką puošdamas. Kai amžiaus našta ir liga privertė nuo visuomeninės veiklos pasitraukti, losangeliešių ramovėnų sumanymu buvo 1972 m. birželio 25 d. surengta Kosto Liaudansko pagerbimo popietė ir įvairios organizacijos sveikinimai išreiškė jam padėką už visuomeninį darbą.

Archive yra straipsnių rinkinys įvairių autorių apie Kostą Liaudanską įvairiuose laikraščiuose parašytų straipsnių, o tai rodo, kaip populiarius visuomenėje buvo Kostas Liaudanskas dar gyvas būdamas ir kaip apgailėta jo mirtis. Drauge ir Karije yra O. Zadvydovai. Naujienose rašė Algirdas Budreckas, esu ir aš rašęs. Dirvoje ne vietos rašins buvo pasirašytas skliausteliuose mažajam raidėm autorius (v.m.) pasirašytas. Spėjau, kad tos raidės buvo ir tebėra Vandos Mazeikienės. Ji irgi jau mirusi, plačiai veikė birutėje, tautininkų ir kitose organizacijose, rašydavo ir ko-

Majoras Kostas Liaudanskas

respondencijų. (Dabar (vm) rašėmės Dirvoje yra apžvalginė skiltis "Is kitos pusės" kito asmens rašoma.). Vlada šmoliūnas yra rašęs apie Kostą Liaudanską Laisvosios Lietuvos laikraštyje. Andrius Mironas — Karije. Ir vietinė spauda — A. Skirius leidyklos, ne kartą Kosto Liaudansko visuomeninę veiklą gerai vertino.

Taip jau nutiko, kad po Kosto Liaudansko mirties jo žmona Juzė, nė metų net negyvenusi, 1973 m. liepos mėnesį mirė. Dabar netoli Los Angeles, Glendale mieste, gyvena Liaudanskų dukterė Elena su vyru Pranu Skirmantu. Dažnai ir juos matome lietuviškųjų organizacijų darbuose. Kitados Pranas Skirmantas mėgo ir spaudai ką nors iš arba lengvabūdiškai žmonės.

kelionių, ar bendrai ką įdomaus gyvenime pastebėjus, parašyti. Tegul ir dešimtmatis nuo Kosto Liaudansko mirties praejo, bet kas jo veiklą stebėjo, kas su juo kartu visuomeninėje veikloje dalyvavo, tas to laurus, draugiško ir veiklaus asmens negali pamiršti.

J. Klauseikis

POPIERINIAI PINIGAI

Popierinius pinigus pirmieji pradėjo vartoti kiniečiai. Europoje tik XVIII šimtmetyje apyvartoje pasirodė banknotai, o paplito XIX šimt. Žmonės, įpratę vartoti sidabrinus ir aukštinus pinigus, pradžioje nepatikėjo popieriniais. Popierėlius teimdavo tik "apsiėviete" arba lengvabūdiškai žmonės.

JUOZAS KALIBUTAS

PORĄ KONTINENTŲ APLANKIUS

Su ankstyvu pavasariu — gražiausios atostogos. Mažiau turistų, jiems daugiau dėmesio. Nepesakyčiau, kad pats geriausias TWA linijos aptarnavimas, bet lėktuvas (džetas) milžiniškas, atrodo saugus ir patikimas. Prisipildo pilnas skridimui į Londoną. Susitos New York'e. Labai trumpam laukui, tik prisipildyti kuro.

Mano galvojimas nepasitvirtino. Turistų prisipildė pilnas lėktuvas. Žinoma, daugiausia pensininkų amžiaus. Yra ir jaunėnių, bet jie re atostogauti vyksta, o visokiais tarnybos reikalais. Tarpe keleivių pasitaiko ir baltėnių: "Žinai, dabar su P. Amerika karas, tai kaip galima Londone sustoti? Nežinau, kas gali nutikti". Kiti šaiposi iš "olų samprotavimų". Man ir atrodo, kad tiek toli tas salų karas neįsipyks.

Per Atlantą skridimas, kad ir ankstyvą pavasarį buvo ramiausias. Nesusiūbavo lėktuvas anei vieng kartelį. Sakysim, kad ir tik dėl "įdomumo". Skridom larytum laivu per ežerėlį. Tikrai buvo nuostabiai ramus ir mielas oro kelias.

Keitėsi laikas. Keitėsi nuotakos ir šnektos. Kai Londono aeroporte išlipau, buvo pats sekmadienio vidurdienis. Patalpos pilnos keleivių. Ruporas garsiai šaukia valstybes, į kurias lėktuvas išskrenda. Judėjimas nepaprastai judrus, o pats aeroportas labai nepatogus tuo atžvilgiu: labai išsiplėtęs, dideli atstumai, jei reikalingas persėdimas. Žinoma, čia kursuoja autobusai, bet kai vieng kartą reikėjo persėdimas į Varšuvą, tai netoli valandos, su sustojimais, vežė mus autobusas.

Be didelių nuotykių praleidau porą dienų Londone, pasikalbėjus su prieeliais, nematęs nei princų, nei princesių, nei kara-

lienės, išvykau į šiaurės Afriką — Maroką, Kasablanką. Ar Morok lėktuvas, tai ne TWA: mažas, aptarnavimas prastas. Prisipildo ir baltų ir arabų. Kalbų mišinys. Apie dvi su puse valandos ir būsimie kelinės tikslą pasiekę. Taip bent pranešė prieš lėktuvui pakylant nuo žemės. Gerai. Nereiks ilgai tamsi mažame lėktuve kamuotis. Geru skridimo, tai jau jis tikrai mums nežada — apsprendžiau sau vienas.

Kasablankoje

Kai Londoną palikom ruke ir lietuje, čia nusileidus atrodė, kad kitas pasaulis. Oras švarus, mulonius ir saulės net per daug. Multinės kontrolė tokia paviršutiniška. Užteko tik pasą praversti ir bakstelėjo stampą. Niekas neklausia ką tu veži, ką planuoji ir ar nespekuliuosi. Čia ne Maskva, pagalvojau. Tokių dalykų žmonės net nežino. O žinoma, jei tu galvoji, kad iš tavoęs kas ką pirsks, tai parduok. Jiems nei į galvą neatėitų tai drausti. Kokie vargšai turistai, kurie važiuoja į Lietuvą aplankyti savo krašto, savųjų ir lieka nužmoginti, iškratyti, išvartyti lagaminai, kad net nebepajigia atgal susikrauti. O kiek ten nerūvų žmonės palieka!... Tik daugtaškiu galima užbaigti.

Skubu prie pinigų keitimo langelio, kurie yra visuose aeroportuose. Tai vis keleivių patogumui. Kitaip, juk ir miesto negalėtume pasiekti. Dolerių nemima. Ne tame reikalus, jie gaudyti juos gauda, bet ne šoferiai arba taksistai. Jiems mokėk vietine valiuta.

Marokas — Ispanijos kaimynas, bet tie kraštai kaip dangus ir žemė skirtingi. Nežiūrint, kad kraštas daugiau negu primityvus, turistai jį mėgsta. Čia nėra nei mandrios architektūros, nei istorinių paminklų arba muziejų bei meninių vertybių. Kraštas buvo valdomas svetimųjų. Ne vien tai, bet dar ir padalintas. Prieš atgaunant nepriklausomybę (1956 m.), taigi dar labai neseniai, kraštas buvo valdomas sudalintas į tris dalis: Prancūzijos Le Maroc, Ispanijos — Marruecos Español ir taip vadinamas tarptautinis — Tanger zona. Tad nenuostabu,

kad kraštas buvo labai nualintas ne tik materialinai, bet ir kultūriniai. Nežiūrint to, jis išlaikė savas tradicijas, papročius. Ypačingai kas liečia jų vedybas, laidojimo apeigas, dainas, legendas bei pasakas. Gaila, kad dar ir dabar mažai rūpinamasi švietimu ir bėraščių dar yra gana didelis nuosimtis. Kaip ten bebūtų, bet jie, ypač prekybininkai, kurių čia milijonai, bando turistai, net ir vietinį apgauti: čia turi degtis ne tik bazare, bet ir kratuose. Prašo 600 dinarų, siūlyk du, o už tris, būk tikras, kad reikiama prekę gausi. Tiek bazarai, tiek krautuose pasižymi odos išdirbiniais. Jų čia tiek daug ir taip pigiai, kad tenka stebėtis. Odinis palatas kainuoja tik 60 dol., trumpas puspaldis — \$38, terbas per petį, nedidelis — tik \$14. Taip teko man pačiam apsipirkti. Nors, nežiūrint to, kai kas (žinoma, čia jau turtinęs) labai brangu. Tokių prabangių dalykų čia Amerikoje neteko matyti. Vadinas, turtingai klasei. O jų čia yra. Visokių šeichų, maharadžų ir t.t.

Kasablankos neatpažinau. Taip gražiai atsinaujinusi, atstiečiūsi. Žinoma, moderni architektūra. Aukšti savotiško stiliaus namai, kur talpina įstaigas, biznį ir žemutiniai aukštai — krautuves. Ir galvoju sau, kodėl ne Kasablanka jų sostinė? Juk, pa lyginus su Robatu, kur, išskyrus karaliaus rūmus, nieko gražaus nėra, o, be to, čia ir uostas. Iš viso pasaulio suplaukia laivai, taigi ir prekybos pats centras. Čia tave "bazarinkai" už rankos trauktie traukia į savo palapinę, kad tik nors, jei nepirksi, pasižiūrėtumei. Ir nėra ko žiūrėti, bet tai prekybininko politika.

(Bus daugiau)

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATURA. Lietuvių literatūros, meno ir mokslų 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesensai. Vinos Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Macūno, P. Jonisko, V. Stankos, J. Ruklo, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Ruklo ir A. Varno kūrybos poveikiais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTES LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedidnuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūkio apraštas Juozo Adomaičio — Dėdės Serno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožų aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirnelėmis. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVIAKASIS PAMARTS, Henriko Tomo-Tamalausės įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrityų duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai nandingoje 333 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$4.

● KĄ LAUMES LIME, rašytojos Petronėlės Orinaitės atsiminimai ir mintys apie žmones ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jasinskio knygoje apie Julijaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisę. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINIS NOVELS, M. Zoschenko kūryba, J. Valašio vertimas. 206 pusl. knygoje yra 20 satyrinių novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant pašto, pridėti mokėjimo patvirtinimas.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MAISTAS IS EUROPOS SANDELJŲ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 325-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MARIJA NOREIKIENĖ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

1501 W. 89th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 325-2737

W. M. ANTANINAS

JAY DRUGS VAISTINE

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• KOSTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL DUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atidara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 11:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Tel. 476-2206

Aleksas Ambrose,

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJS

autorius,

paruošė, sutvarkė ir išspausdino geriausią
Chicago lietuvių istoriją
(1869 — 1959 metai).
664 psl., vardynas.

Minkšti viršeliai.

Kaina \$15.

Persiųntimas — \$1.

1967 metais išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija

Inž. LIUDAS MIKŠYS,

50 metų studijavęs, kaip

IS PRAETIES UKANŲ

ATEINA LIETUVA,

parašė 700 puslapių knygą, kurioje sudėjo viską, kas bet kada ir bet kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėsi kartu su kun. Jaunium ir prof. K. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslus vertimus ir patarė mums toliau studijuoti.

Kaina \$25. Kieti viršeliai. Paltas \$2.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 431-6186

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1968	pusel metų	\$32.00
Subscription Rates:	tris mėnesiams	\$15.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per	vieneriems mėnesiams	\$5.00
six months, \$12.00 per 3 months. In	Kanadoje:	
other USA localities \$40.00 per year,	metams	\$45.00
\$2.00 per six months, \$12.00 per	pusel metų	\$24.00
three months. Canada \$45.00 per year;	vieneriems mėnesiams	\$5.00
other countries \$45.00 per year.	Užsieniuose:	
25 cents per copy	metams	\$45.00
Nuo savaitės pirmos dienos	pusel metų	\$24.00
Dienraščio kainos:		
Chicagoje ir priemiesčiuose:	Naujienuose arba kaimuose, išskyrus	
metams	sekmadienius. 1. Uostinė Naujienuose	
pusel metų	drėvė, 1739 So. Halsted St., Chicago,	
tris mėnesiams	IL 60608. Telefonas 431-6186.	
vieneriems mėnesiams	Pinigus reikia siųsti pašto korespondencija	
\$45.00	Orderis kartu su užsakymu.	
Chicagoje JAV vietose:		
metams		
\$40.00		

NAUJIENŲ raštinė stada krasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Griauna namo pagrindus, o mes nematome ir ausis užsikišame

Visi žinome, kad doleris yra organizuotos veiklos pagrindas. Be pinigų jokia organizacija didesnio darbo negalės atlikti. Amerikos Tarybos nariai, kol tik tai kalbėjo, o nieko nedarė, tai ir savo išdo neturėjo, bet kai numatė atlikti kelis konkrečius darbus, tai pradėjo planuoti apie pinigus.

Vadovybė išrinkti nariai būtų ir toliau tebesiaškinę, jeigu vienos tvarkingos fraternalės organizacijos narys nebūtų paklojęs ant stalo \$5,000 čekio ir padėjęs pagrindą ALTo išdui. Reikėjo įtikinti Kongreso atstovus, kad būtų užmirštos juokingai mažos Rytų Europos tautoms įvažiavimo kvotos, kai reikėjo suformuluoti Displaced Persons įstatymą ir organizuoti Dievo Paukštelių atvežimą į Ameriką ir kitus darbus. Taip pat reikėjo įtikinti tuometinį prezidentą, kad lietuviai nėra Sovietų piliečiai. Lietuva prievarta buvo inkorporuota į Sovietų Sąjungą, ir tai buvo grynai Maskvai tarnaujančių žmonių darbas. Tūkstančiai lietuvių bėgo į vakarus, palikę savo namus, santaupas ir žemę. Gyvybė ir kova už savo krašto laisvę jiems buvo svarbiau, negu gyvenimas Sovietų vergijoje. Reikėjo įtikinti tuometinį JAV prezidentą, kad uždraustų sąjungininkų karo vadovybei atiduoti Vakarų Europon atbėgusius žmones, kaip tai darė su rusais, ukrainiečiais ir kitų tautų žmonėmis, nekovojusiais prieš komunistų įsigalėjimą.

Reikėjo važiuoti Washingtonan, pasimatyti su Kongreso atstovais ir valdžios pareigūnais, reikėjo nustatyti tvarką liudijimams paruošti, atvežtiems paramą suteikti ir kt. Visiems šiems darbams buvo reikalingi doleriai. ALTą sudariusios organizacijos apsidėjo mokesčiais, kad galėtų padėti Europoje atsiradusiems tremtiniais pasiekti Ameriką, o Amerikon koją įkėlusius įsikurti.

Amerikon naujai atvykusieji intelektualai norėjo "dėdėms" parodyti, kad ir jie turi gerų idėjų ir yra geri organizatoriai. Jie pripažino ALTą ir BALFą, bet jie pasiūlė sudaryti dar didesnę organizaciją, negu Amerikos lietuviai turėjo. Jie ryžosi suorganizuoti Pasaulio Lietuvių organizaciją, į kurią įeis kiekvienas Amerikos lietu-

vis. Apie lenkų Valensos Solidarumą niekas dar nieko negirdėjo, bet dypukai įvedė solidarumo mokesť. Kiekvienas privalėjo tą mokesť jiems mokėti, o jeigu kuris nemokėjo, tai į tos Bendruomenės solidarumą negalėjo patekti. Solidarumas buvo taikomas visiems, kas moka mokesť ir kas nemoka. Tai buvo naujai Amerikon atvežtas bendruomeniškas solidarumas.

Dr. V. Nainys, trečiasis Bendruomenės pirmininkas, tokiu "solidarumu" nepajėgė maitintis. Jis suruošė didelį L. Bendruomenės vakarą, pasamdė Chicago's šiaurėje salę, nusamdė artistų, prigaminio maisto, bet nepajėgė žmonių pritraukti į vakarą. Vakarą prakišo ir pasidarė didelių nuostolių. O pinigų jam ir jo vadovaujamai organizacijai reikėjo.

Dr. Nainiui dingtelėjo mintis, kad geriausia pasikėsinti į ALTo mėnesį, vasarį, nes Amerikos lietuviai dosniai aukuoja per Vasario 16-osios minėjimus. ALTo vadovybė įvairiai bandė įtikinti dr. Nainį, kad jis lauzo sutarimą, kad Bendruomenei yra sutartas rugsėjo mėnuo. Dr. Nainys pasiliko rugsėjo mėnesį, bet jis būtinai reikalavo Vasario 16 dienos aukų. Nainys buvo prižadėjęs mokėti ALTui dalį sudėtų "solidarumo" aukų, bet jis nieko ALTui nemokėjo, užmiršo duotus pažadus be reikalo nesikabinėti prie ALTo, ryžosi geriau organizuoti vasario mėnesio rinkliavas.

Vytautas Kutkus yra dar geresnis organizatorius. Apie jokių aukų gražinimą ALTui Kutkus jau nekalbėjo. Kai L. Bendruomenės priešakin buvo pastatytas Vytautas Kutkus, reikalai žymiai pasikeitė. Aukų rinkimą jis organizavo "moksliškai". Jis Vasario 16-os aukas pasi-glemžė ir nenori apie jas kalbėti. Vasario mėnesio aukos ejo Lietuvos laisvinimo reikalams. Kaip Nainys, taip ir Kutkus gautas aukas leido savo organizacijos reikalams. Praeitais metais Detroito jis buvo užklaustas, kaip tvarkysimės su vasario mėn. aukomis, tai jis atsakė, kad tuo reikalu jis nenori kalbėti. Jam reikėjo pasakyti, kad kalbos baigtos, bet ALTo atstovai to nepadarė. Kutkus su-planavo ir organizuotai rinko vasario mėnesį aukas, o dabar visiems JAV pirmininkams išsiuntinėta laiške jis šitaip praneša:

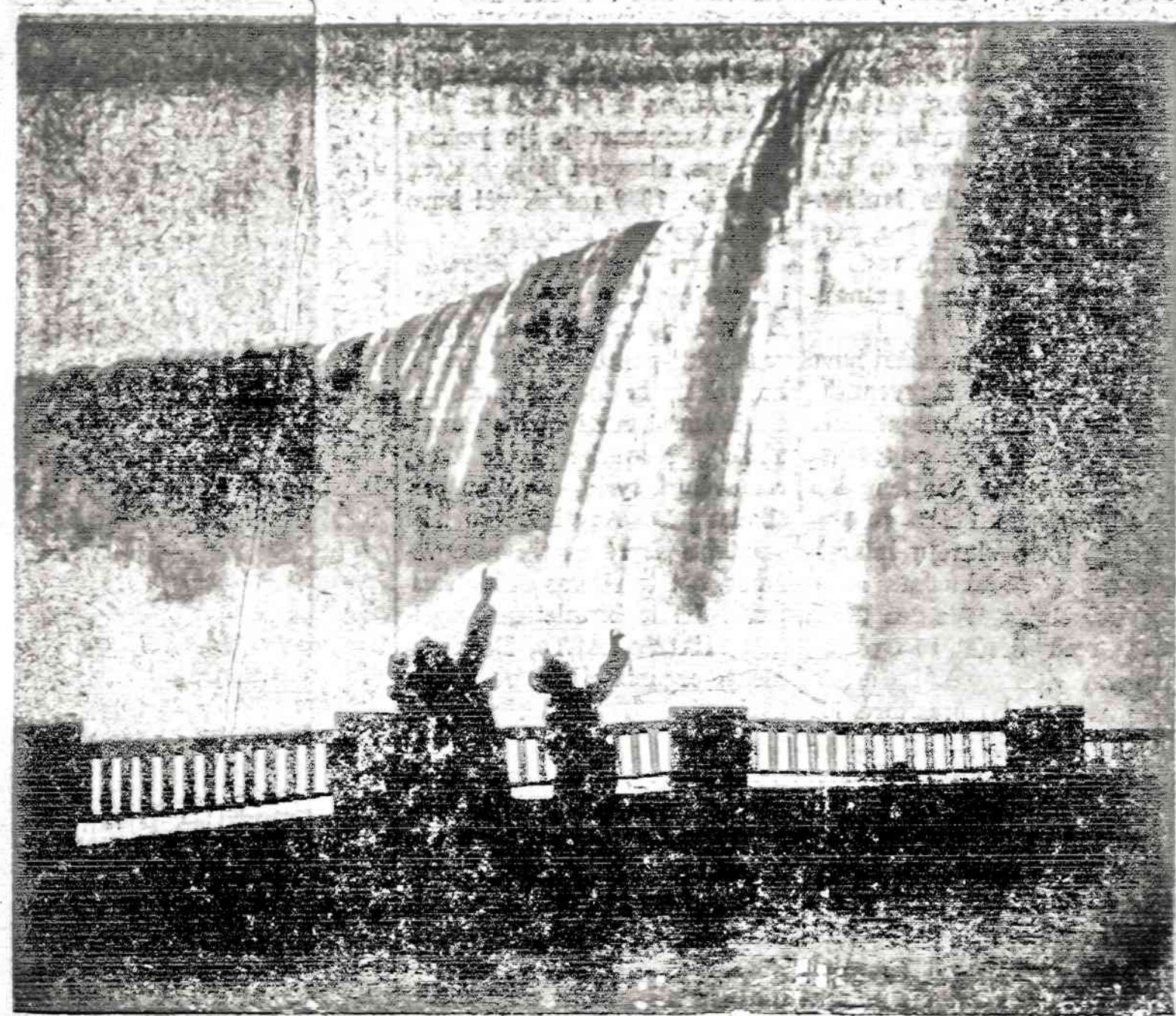
"Iki šiol tik prašiau ir raginau, o dabar noriu nuoširdžiai padėkoti visoms apygardoms ir apylinkėms už sėkmingą 1962 m. vasario 16 aukų rinkimą. Jūs visi drauge ta proga surinkote 63,491.90 dol. (Keltas apylinkių dar neatsiskaitė.) Tai ne JAV LB Krašto valdybos, bet visų Jūsų nuopelnas. Ačiū jums".

Nemanykite, kad pirmininkas Kutkus nežino, ką jis daro. Pirmininkams išsiuntinėta laiška praktiškas pirmininkas šitaip pradeda:

"Jau ir rugsėjis — Lietuvių Bendruomenės mėnuo... Tik antroje eilėje prašau nuoširdžiai rinkti aukas šeštadieninių mokyklų paramai, nes jų išlaikymas yra ne vien tik tėvų, bet ir visos lietuviškos visuomenės pareiga".

Rugsėjo mėnesį Kutkus renka aukas lietuviškomis mokykloms, o vasario mėnesį jis renka aukas JAV LB Centro valdybai. Jeigu prie \$63,000 vasario mėnesį surinktų aukų dar pridėsim ir keturių apylinkių neatskai-tytas sumas, tai susidarys ne tik \$65,000, bet ir juos peršoks. Yra pagrindo manyti, kad suma greičiau artės prie \$70,000, negu prie \$65,000.

Iki šio meto ALTas aukų rinkimo neorganizavo. Kiek skyrė surinkdavo, tiek atveždavo. Jeigu ir ateityje lai-

NIAGARA LAUKIA TURISTŲ

DELFINA TRICIENE

CHICAGOS KATALIKŲ SUSITIKIMAS SU ARKIVYSKUPU J. BERNARDINU

(Tęsinys)

Po mūsų choro pasirodė lenkų dainininkių grupė "The Li-ra Singers". Tauniniais drabužiais pasipuošusios aštuonios jaunos, gražios mergaitės. Balsu-kai gražūs, dainavo gerai, tačiau jų programa įsėdė disonansą koncerto rmti. Jos dainavo link smas, trankias įvairių Lenkijos vietų liaudies dainėles, pajai-rindamos judesiais, net paplėvė-suodamos margom skarom. Ši programa būtų tikusi piknike. Iš-gautos lenkų katalikų bendruomenės norėjosi ko nors daugiau. Įdomu tik tai, kai pranešėjas pa-laiškino, kad grupė yra vadovu-vusi Alice Stevens. Žinoma, kad ji lietuvaitė — nepasakė.

Paskutinis pasirodė didelis ir stiprus negrų choras. Lietu-viams gal per daug trukšmingas atrodė su dzinguliais ir barš-kučiais, tačiau išpuodingas. Jis iš-reiškė tos rasės charakterį, o taip, juk ir turi būti.

Čia prisiminiau mūsų kaku-rių parapijų ir katalikų mokyk-lų bandomus įvesti gitaras, net klounus, į pamaldas, kad pri-trauktų jaunimą. Apčiuopiamų rezultatų nesimato. Kas yra sa-va ispanui ar negrui, tas yra svetima, tik bedžioniavimas, siat-rės kraštų žmogui. Tų gitaros "pritraukti" lietuvių jaunuo-lių nepastebėjau arkivyskupo sutikime, kaip nematau jų ir pa-rapjos bažnyčiose. Nemanau, kad jie sekmadieniais eina į ki-tų tautų ar rasų bažnyčias ir-gi.

Pasirodžius arkivyskupui J. Bernardin, minia sukėlė ovaci-jas. Lietuviams buvo malonu ša-lia arkivyskupo matyti vysk. V. Brizgį. Pačios Mičios buvo labai iš-kilmingos ir gerai suplanuotos. Giedojo puikus jungtinis arki-vyskupijos choras. Mišiose turė-jo progą pasireikšti kiekviena tautinė katalikų grupė. Prašy-mus — maldas skaitė moterys, lenkų, italų, lietuvių, ispanų, filipinų ir haitiečių kalbom. Au-kas atnešė korejiečių, kiniečių,

kysis tokios taktikos, tai vasario mėnesį Kutkus susižers daugiau pinigų, negu ALTas. Jis dirba "moksliškai", or-ganizuotai. Jeigu prie Kutkaus prisidės dar dabartinis Katalikų Federacijos atstovas, tai ALTo daktarai ir į Detroitą negalės nuvažiuoti.

ALTas turi rimtai susirūpinti šiandien.

airių, ukrainiečių, kroatų, liba-niečių, bohemų ir vokiečių tau-tiniais drabužiais apsirengę vail-kai.

Patį arkivyskupą visi matė televizijoje. Neaprašėsiu. Jo kalba — pamokslas irgi buvo pa-naši į ankščiau pasakytas kal-bas, kurios buvo transliuojamos per televiziją. Pagrindinis tiks-las: sujungti katalikus į vieną tamprią šeimą. Išklausyti visų problemas, rūpesčius, o kada vi-ša bus išspręsta, tada tik daryti sprendimus. Ir čia kreipėsi kaip į šeimą, neaplenkdamas ligonių, senelių, nė tų, kurių gyvenimas nebesiderina su Kat. Bažnyčios nuostatais, pvz.: išsiskyrusių sei-mų, divorso, etc.

Nusišypsojau, kaip vienoje kal-bos vietoje arkivyskupas krei-pėsi "sesės ir broliai", ne ant-raip, kaip visad buvo. Priimta. Matyt buvo bijoma, kad "sesės" nepasijustų diskriminuojamos ir neprisirištų prie parko medžių. Dalinant komunią, seneliai, li-goniai ir invalidai buvo papra-šyti pasilikti vietoje. Komunią jiems buvo atnešta. Sėdimos vie-tos jiems taip pat buvo rezer-vuotos.

Po Mišių prasidėjo piknikas. Grojo keli orkestrai. Arkivysku-pas, persirengęs paprastais kuni-go drabužiais, įsimašė į miną. Mes, Mar-uette Parko lietuvių grupė, nenorėjome susigadinti gražių pamaldų ir koncerto iš-pūdžių, nuėjome apžiūrėti gėly-nų ir fontano. Nutarėme arki- (Nukelta į penktą puslapį,

VINCAS KREVĖ MICKEVICIUS

RAGANIUS

ZEMAITUSKA

(Tęsinys)

Grigas sėdėjo kitame stalo gale. Buvo iš jo veido matyti, kad nepatenkintas, piktas. Visą lai-ką žvaizavo į žmoną, kuri nemokėjo ar nenorėjo paslėpti nuo kunigo namų nemalonių.

Ne Grigo būdas buvo dalintis su žmonėmis savo džiaugsmiais ir bėdomis — visa, kas jį ištik-davo, gera ar bloga, slėpdavo nuo žmonių akių, kaip slėpė savo pinigus.

— Na, tai ką, Grigai? — prabilo pagaliau Zemaitukas. — Ruošk vestuves. Palaiminsiu, kad jau tau atsitiko.

Grigas susiraukė. Nieko neatsakydamas, už-simiršęs, išsitraukė iš užuojautos pypkę, prisikimšo ir įsikando dantysna.

— Ne tam savo sūnų auginau ir turtą jam kroviau, kad jis kamininko dukterį man į na-mus parvestų. — skildamas pintį, iš lėto pasi-sakė Grigas.

— Su pasogu marčios nori? — atsikreipė į jį Zemaitukas. — Kam tau pasogas, kad pats esi vertingas? Tokiam ūky, kaip tavo, ir bajornai bū-tų ne sarmata gyventi.

Zemaitukas lūpose tai buvo aukščiausias chlo-pui pagyrimas.

Grigas jau buvo beieščiavo atkirsti dėl turtų

iprastu sau būdu, bet susigriebė, kad su kunigu kalba.

— Taigi, dvasiškas tėveli, kad mano ūkis la-bai geras, — pasigyrė jisai. — Todėl ir ne bet kokia marti man tinka. Ką pasakytų žmonės, jei į tokį ūkį ateitų merga, kurios net mārškiniai ant pečių ne savi, o svetimi. Gėda būtų visai mūsų giminei — išjuoktų mus žmonės...

— O gal gi, Grigai, pr tavo rankas ir jai Dievas krovė. Užsigaus, atims, visko nustos. Kaip Hjobas, žinai...

"Ir skerdžius tą pat sakė", — toptelėjo Gri-gui širdin. Bet nepasidavė gundomas.

— Ne, dvasiškas tėveli, — tvirtai atrėžė: — iš šitų šiaudų nebus grūdų. Mano sūnus bekraitės kamininko dukters neves.

Grigienė stovėjo pas pečių, rankas po prie-juoste susidėjusi, ir ryte rijo vyrą akimis.

— Ką jau čia besiginčiji su kunigėliu... — beprasiziėjo ji, bet vyras taip piktai žvilgtelėjo, jog Grigienė prikando liežuvį, net minties nē-baigus.

— Nesipriesink, Grigai, Dievo valiai, — įkal-binėjo Zemaitukas. — Nusileisk. Nenorėk dėl tuš-čios puikybės, kad visa parapija tavo sūnų pirš-tais badytų. Ar tai ne sarmata bus ir tau?...

Grigas smarkiai užsitraukė, jog net sugruz-dėjo vidury, lyg ne tabokas degė, bet pati pypkė.

— Ne Dievo tai valia, bet velnio pikta pa-gunda, — sumurmėjo, paleisdamas dūmų kamuolį.

— Ką tu, prastas žmogus, nusimanai? Be Die-

vo valios, Grigai, nieko šiam pasauly neatsitinka. Ar bloga, ar gera — tai vis Dievo valia.

Grigas raukšlė ir tylėjo. Nenorėjo ir nedrasu buvo su kunigu ginčytis — ne savo gi žmogus! Kad taip kitam, tokiam, kaip jis pats, mokėtų Gri-gas atsakyti ir lūpas sučiaupiti! Bet kaip čia kal-bėsi su kunigu? Negi su juo barsies...

Zemaitukas pasiėmė stiklinę.

— Juk Dievo akyse šioji mergaitė jau tavo sūnaus žmona, — kalbėjo, kunigas, šaukštuku striubėdamas šiltą pieną. — Kitos vesti jis jau nebegali.

— O kas juos sutuokė? Ar čigonas po krū-mu? — netekdamas jau kantrybės piktai atsikir-to Grigas. — Ar gal, dvasiškas tėveli, tu juos su-rišai be mūsų žinios? Tik kažkodėl neteko apie tai girdėti...

— Ką tu nusimanai, Grigai, apie sutuoki-mus? — kalba vis Zemaitukas, iš lėto striubėda-mas pieną. Žinai, kodėl švėnta Bažnyčia užsaku-s skelbia ir prašo visų pranešti, jei žino, ar yra gir-dėje apie klūtis? O žinai, kokias klūtis turima galvoje? Ot, jei bernas mergą suviliojo, tai jau klūtis. Kitos vesti jis nebegali, tik tą, kuriai pa-žadėjo. Kaip aš dabar priimsiu tavo sūnaus už-sakus su kita, jei žinau, kad jis jau yra vienai žadėjęs?

— A, tėveli, — numojo nekantriai ranka Gri-gas. — Pas mus apie pažadus taip žmonės sako: pažadėsi — durnių patiešysi, neišpildysi — ne-sugriešysi.

— O tu, Grigai, ar žinai, kas tai yra šliūbas? Ne, nežinai. Tai nesiginčyk su kunigu. Šliūbas — tai vyro pasižadėjimas imti moterį sau už žmoną. Šventoji Bažnyčia tuos pažadus tik palaimina prie altoriaus, o t kas yra! O kur žmogus tuos pa-žadus padarytų — vistiek: Dievas visur yra ir visur žmogų girdi... Kaip manai, Grigai, ar sū-nus tokių pažadų nėra padaręs?...

— Tai, vadinasi, dvasiškas tėveli, anot tavo žodžių galima susituokti ir karciamoje be kunigo, — pasipiktino Grigas.

— Geras katalikas to nedaro, bet jei jau atsi-tiko tokia nelaimė, nereikia Dievo valiai prie-šintis.

— Tėve, ką jau čia ginčijiesi su kunigėliu! — neiškentė Grigienė, — sutik, nesipriesink Die-vo valiai.

Vyras piktai suurzgė, žmona vėl nutilo.

— Turėsiu tave iš sakyklos pabarti. Ar bus gerai, ar ne sarmata bus, kai tave iš sakyklos prie visų žmonių barsiu?

— Ne, dvasiškas tėveli. Bark, kiek nori, bet plikos marčios į namus neimsiu. Išvarysiu ir sūnų iš namų! — net atsistojo Grigas. — Teeina šunų lodyti!...

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

R. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

112 modernios poezijos puslapių. Kaina \$5. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigų tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Hospital
Medicine Director
1938 E. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
kas antrą septyniadienį 8-3 val.
Tel. 663-2727 arba 663-2727

TEL. 233-8553

Service 855-4506, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Dr. Jonas F. Mažeika

D.D.S. — DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103rd Street
Oak Lawn, Ill.
Off. tel. 423-8380
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 62nd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet.
ketvirtadienį 8-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2480
Residencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33716
Tel. (813) 321-4206

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Prilaim Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-9062

MOVING

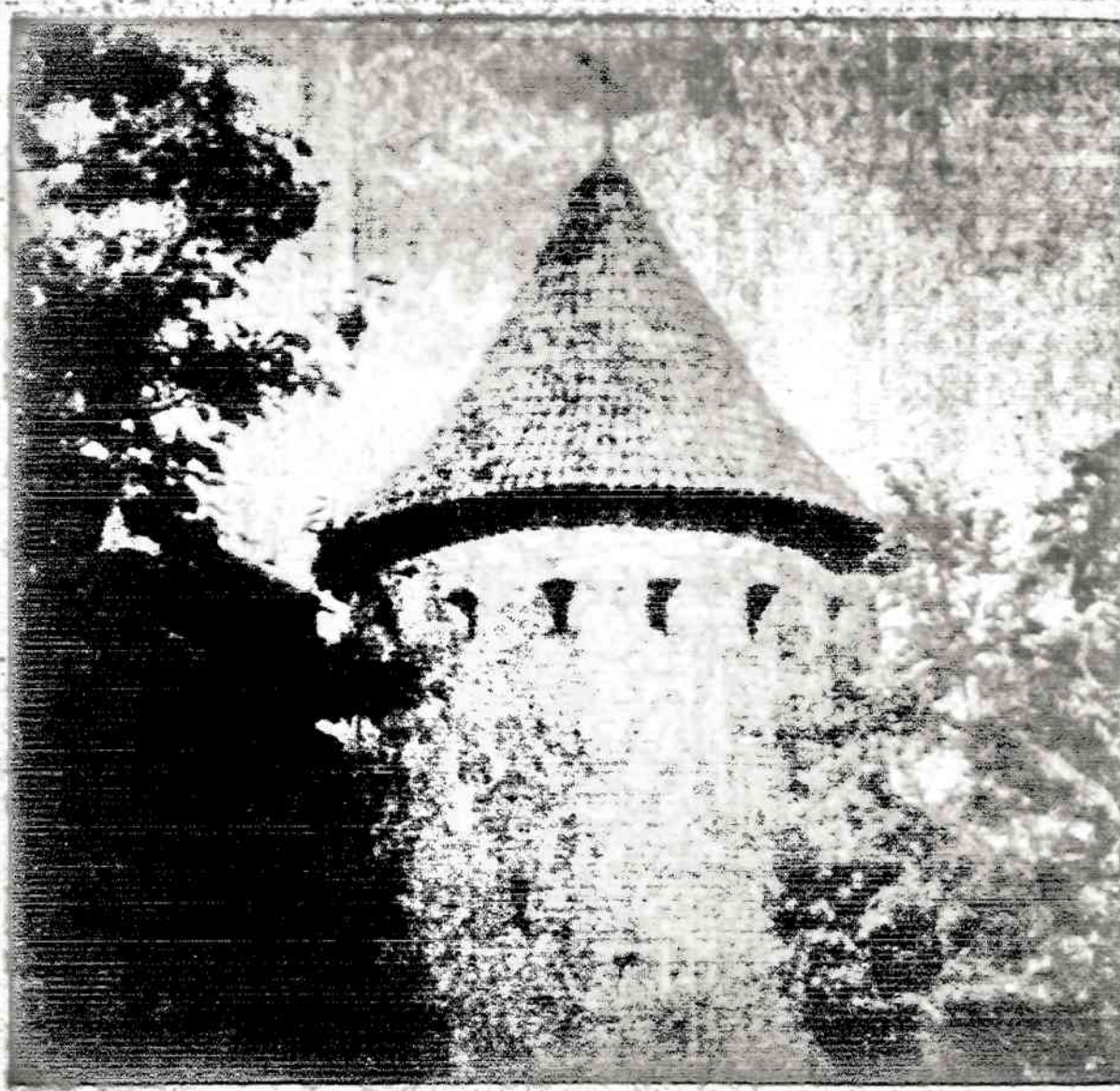
Apdrausta perkraustymas
su įvairių atstovų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Sestadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Park.
Vedėja — Aldona Daukus
Telefonas: 778-1543
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

RADIO PROGRAMA

Seniausią Lietuvių Radijo progra-
mą Naujojoje Anglijoje, stoties
WLYN, 1880 Banga AM, vėlka sek-
madieniais nuo 8 iki 9:30 val. ryte.
perduodama vėliausių pasaulinių
linijų santrauka. Be to, komenta-
rai, muzika, dainos, ir Magdūtes
Pasaka. Šia programą veda Stepo-
nas ir Valerijus Minkai. Suži-
reikaliai kreiptis į Billie Florist
gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E.
Broadway, So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: 268-6499. Ten pat gau-
simos "Naujienos", didelis pasi-
rinkimas lietuviškų knygų ir lie-
tuviškų dovanų.

Sargybos bokštas Kauno miesto sodeyje

V. PŪTVIO GYVENIMO BRUOŽAI

(Tęsinys)

Pūtviui rūpėjo ne tiek pavie-
nių eilinių karių ar grupių išsi-
šokimai, bet vadovybės reakcija
į juos. Kreipdamas didelį dėme-
sį į šaulišką drausmę ir griežtai
tvarkydamas neklauzadas, triuk-
šmądarus, taikos ardytojus šau-
lių tarpe, jisai to paties lauke ir
iš kariuomenės vadovybės. Šiuo
atveju Pūtvis ir jo bendradar-
biai tikėjosi, kad kariuomenės
vadovybė pasižadės geriau tvar-
kyti šaulių igulos kareivius jų
laisvalaikio metu, kad jie dau-
giau neužpildintų šaulių, tą pa-
žadą išpildys arba bent bandys
išpildyti, ir nubašs arba nors

Minioje mačiau lietuvių gru-
peles. Toks dalyvavimas yra
naudingas tik asmeniškai. Lie-
tuviams, kaip tautinei grupei, iš
to naudos nėra, nes niekas ne-
žino, kas jie per vienį. Būtų ge-
riau, kad moterys pasipuotų
tautiniais drabužiais, jei turi, ar
turėtų kokius ženklus, arba lai-
kytųsi prie lietuviškų plakatų.
"Chicago Tribune" rašė, kad lie-
tuvių buvo 3,000. Nežinau, kaip
jie apskaičiavo, bet man rodos,
kad iki 3,000 gal kelių trū-
ko...

Arkivyskupas J. Bernadrdin
viesiems paliko malonų išpu-
dį, kaip šiltas žmogus ir gabus pla-
nuotojas. Kaip jam seksis susi-
tvarkyti su įvairaus plauko
marksistiniu pamušalu pagrįstos
"išlaisvinimo teologijos" skelbė-
jais, su Anrew M. Greeley "Vat-
tikano disidentų" (šių aktyvi-
sty turime ir mes, lietuviai), su
moteriskėmis, pajutusiomis "pa-
šaukimą į kunigystę" ir kitokiomis
"sukilėlių" grupėmis — pa-
rodys ateltis.

griežtai perspės nusikaltusius
kareivius. Jei kariuomenės va-
dovybė tikrai būtų taip pasiel-
gusi, Napoleono kalno įvykis ne
būtų įgijęs didesnės reikšmės
Šaulių Sąjungos istorijoje, ne-
būtų reikėję dabar po tiek me-
tų apie jį rašyti. Ir patsai Pūt-
vis, mano manymu, būtų tą įvy-
kį gal nesikį prisiminęs, bet ne-
būtų dėl jo taip susirūpinęs, tiek
daug išgyvenęs ir taip drasti-
škai pastelgęs visuotinio sąjun-
gos atstovų suvažiavimo metu.
Tačiau atsakingų kariuomenės
pareigūnų (ir ypač vieno as-
mens — Krašto Apsaugos vice-
ministerio) pasielgimas šiuo at-
veju buvo toks nelauktas ir ne-
teisingas, kad iš mažo įvykio
staiga pasidarė didelis įvykis, sti-
priai sukreitė Pūtvi, jo bendra-
darbių centre ir visa šaulių Są-
junga.

Sužinojus apie šaulių užpuoli-
mą Napoleono kalne, Steigia-
majame Seime (kuris išsiskirstė
1922 m. rudenį) buvo padaryta
interpelacija — formalus vy-
riausybei paklausimas, reikalau-
jant informacijos dėl kalbamo
įvykio. Paklausimą atsakė Kraš-
to Apsaugos viceministeris plk.
lt. (jei neklystu, tuomet kapi-
tonas) Juozas Papeckys.
Viceministeris Papeckys, kaip

Krašto Apsaugos Ministerijos
atstovas seime neapgynė Napo-
leono kalno šventėje dalyvavu-
sių šaulių, nepasakė nei vieno
gero žodžio apie Kauno šaulių
Būrio drausmingumą ir pavyz-
dingą elgesį, neprizadėjo sudrau-
sti šaulių kareivių. Vietoje to,
jisai juokinga, kandžios pašai-
pos forma klaidingai nupasako-
jo šaulių ir jų vadovų žygį i Na-
poleono kalną, pajaukos ypač
nepaslykštedamas "dviem drau-
gams (Vladiui Pūtviui ir kan.
Juozui Tumui-Vaiždantui) ir jų
"pasivaikščiojimui" su šauliais.
Iš kpt. J. Papeckio ironiško pa-
sakojimo visai nebuvo galima
suprasti, jog Pūtvis ir Vaižgan-
tas dalyvavo oficialioje šaulių
Sąjungos šventėje, vienas vyk-
dydamas savo tiesiogines tarny-
bines, kitas — visuomeniškas pa-
reigas.

(Bus daugiau)

BAŽNYČIA IR KALBA

Kai bažnyčia kvėpuoja
plaučiais vien tik lietuviškai,
joj lietuvis pajunta
esmę dieviško turinio.

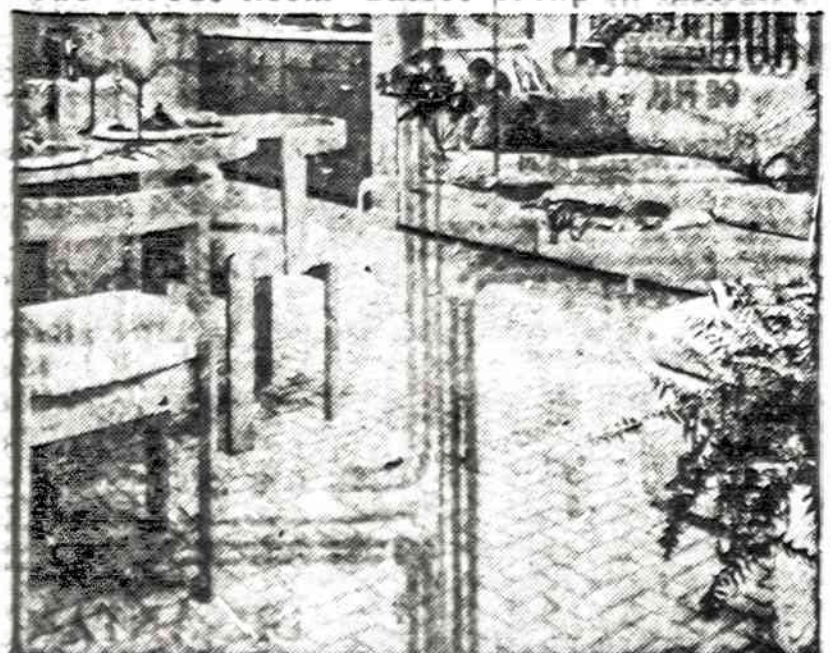
O kalba svetima,
jei bažnyčioje sirps,
dieviškoji dvasia
pasipiktinus sirgs.

P. Žuv.

About the House

Sylvia K. Lowe, a member of the National Home Fashions
League, is Floor Fashion Specialist, GAF Corporation.

The "Great Room" Latest Trend In Interiors

Walls between rooms in
the home began to disappear
in the early 1950's when the
so-called "open floor plan"
in interiors enjoyed great
popularity. An acceleration
of home building was caused
by returning veterans of World
War II.
The desire for something
different from the two-story
homes many servicemen had
left when they went off to
war turned the new "ranch-
style" houses into a trend.
Climbing stairs became passe
as all-one-level living was
embraced by new families
coming with the post-war baby
boom.
Now as we enter the
energy-conscious 1980's, the
open floor plan reappears,
looking fresh and new. How-
ever, this time it bears a
different name. It is called
"the great room" which in-
corporates living, dining and

food preparation activities in-
to one huge space.

The spacious "great room"
shown here features an ecle-
ctic group of contemporary
furnishings. The open-plan
concept is further enhanced
by joining the kitchen visually
with the living and dining
areas through the use of the
same elegant brick-pattern
floor covering. It is GAF's
handsome sheet vinyl in the
"Newburgh Brick" pattern in
white.

This GAFSTAR Softred
floor has an easy-care no-wax
surface. The deeply textured
pattern has the look of
red brick, yet retains its
natural shine with little main-
tenance. The GAF-Cor foam
interlayer provides comfort,
warmth and noise reduction.
Available in 9' and 12' widths
at your nearest home improve-
ment center or building supply
dealer.

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue

Cicero, ILL. 60650

Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarejai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

NARIAI:

Chicago
Lietuvų
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMULANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYČIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICE)

2424 WEST 69th STREET

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, IL 60465

REpublic 7-1211

774-4418

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, IL

Tel.: OLYmpic 2-1941

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

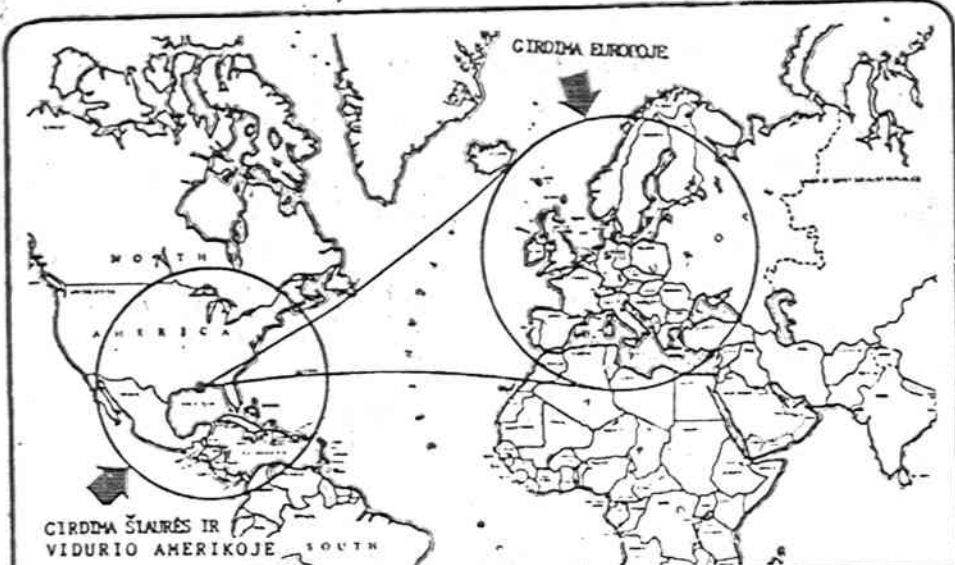
Tel.: LAfayette 2-3871

"GEROJI NAUJIENA LIETUVIAMS"
TRUMPOMIS RADIO BANGOMIS
I LIETUVĄ

SEKMAID. RYTAIS LIETUVOS VASAROS LAIKU 7:45 VAL.
(O ŽIEMOS METU 6:45 VAL.)

49 M. 6155 KHZ.

Jau kuris laikas, kaip "GEROJI NAUJIENA LIETUVIAMS", išlaikoma "Lietuvių Kopyčios", trumpomis radijo bangomis skelbiama į Lietuvą ir aplink pasaulį, kad lietuviai tiek Lietuvoje, tiek išlaikyti aplink pasaulį, galėtų išgirsti EVANGELIJĄ IR JĄ ĮTIKETI. "ATEIKITE PAS MANE VISI, KURIE VARGSTATE IR ESATE APSUNKINTI, IR AŠ JUS ATGAIVINSIU".
Mato 11:28.

U.S.A. Chicago, Ill., šeštadieniais, vasaros laikų 10:45 val. vakaro o žiemos metu 9:45 val. vakaro
U.S.A. Los Angeles, Calif., šeštadieniais, vasaros laikų 8:45 val. vakaro o žiemos metu 7:45 val. vakaro
U.S.A. St. Petersburg, Fla., šeštadieniais, vasaros laikų 11:45 val. vakaro o žiemos metu 10:45 val. vakaro
CANADA, Montreal ir Toronto, šeštadieniais, vasaros laikų 11:45 val. vakaro o žiemos metu 10:45 val. vakaro
PANAMA, Panama mieste, šeštadieniais, vasaros laikų 10:45 val. vakaro o žiemos metu 9:45 val. vakaro
LIETUVA, Vilnius ir Kaunas, sekmadieniais, vasaros laikų 7:45 val. ryto o žiemos metu 6:45 val. ryto
ANGLIJA, London, sekmadieniais, vasaros laikų 4:45 val. ryto o žiemos metu 3:45 val. ryto
ISPANIJA, Madrid, sekmadieniais, vasaros laikų 5:45 val. ryto o žiemos metu 4:45 val. ryto
NORVEGIJA, Oslo, sekmadieniais, vasaros laikų 5:45 val. ryto o žiemos metu 4:45 val. ryto
RUSIJA, Maskva, sekmadieniais, vasaros laikų 7:45 val. ryto o žiemos metu 6:45 val. ryto

Apart trumpų bangų, "GEROJI NAUJIENA LIETUVIAMS" yra skelbiama ir per vietines radijo stotis CHICAGOJE: WCEV 1450 AM antradieniais 8:45 val. vak. per "Lietuvos Aidus", WOPA 1490 AM sekmadieniais 9:00 val. ryto per Sophie Barcus.

**JAU ATSPAUSDINTA
J. KLAUSEIKIO KNYGA
BRONIO RAILOS
NUSIBASTYMAI**

102 pusl. Minkšti viršeliai. Fotografijos.
Kaina — \$3, persiuntimas paštu — \$1.

KNYGĄ IŠLEIDO CHICAGOS LIETUVIŲ
LITERATŪROS DRAUGIJA.

Knygą galima gauti Naujienose ir pas K. Janutą,
arba rašant tokiu adresu:

Mr. K. Januta,
2818 Avenal St., Los Angeles, CA 90039

HARRISVILLE, WISCONSIN

**GRAŽIAI ATSIVESTAS
GIMTADIENIS**

Apie 25 mylias į pietvakarius nuo Wisconsin Dells yra mažutė žuikas, vos apie porą šimtų gyventojų turintis miestelis Harrisville, Wisc. Apylinkėse daug ežerų, ežerėlių, upių ir upelių. Tai tikros lygumos, primenančios šiaurinės Lietuvos lygumose, šiaulių apskr. esantį Joniškį. Ir kaip tik tose apylinkėse yra įsikūrę keletas buvusių joniškių ūkininkų, tarpe jų — Lietuvoje, Dotnuvoje, ir Vokietijoje, Goetingene, agronomiją studijavęs Juozas Stasiulis, tikras joniškietis, iš Smalių km., Joniškio vls. Čia Amerikoje vedęs lietuvaitę Aldoną Paškevičiūtę, rietaviškę.

Jie, Stasiuliai, išaugino gražią šeimą — dukrą Ritą ir tris sūnus: Algimantą, Marių, Rimantą. Juozas čia Amerikoje vertėsi staliaus darbu, namų statyboje, bet širdžiai ir sveikatai stipriai sunegalavus, anksčiau pasitraukė pensijon ir perėmė 100 akrų ūkį iš joniškietio Klemenso Jesaitis. Taigi, tame gražiame kampelyje 1982 m. rugpjūčio 21 d. ir buvo atšvęstas Juozo Stasiulio gimtadienis. Nors nuotolis nuo Chicago iki Harrisvilles yra 220 my-

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

Yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių tarptautinė organizacija, lietuviams šitiekai tarnaujanti jau per 92 metus.

- SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbėti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.
- SLA — išmokėjo daugiau kaip AŠTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudę savo narius.
- SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis S.A. narių poliso, narių palaima tik asiklpos pagrindu.
- Elektrenas: Lietuviai ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.
- SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudą — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jo gyvenimo pradžiai.
- SLA — valkus apdraudžia pigia terminuota apdraudą: už \$1,000 apdraudęs suma temoka tik \$3.00 metams.
- SLA — knopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopą veikėjus jie jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Galia kreiptis ir tiesiai į SLA Centrą:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10037
237 W. 22nd St.
Tel. (212) 663-3218

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

- Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAI, 259 pusl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunas dienas ir susirūpinimą \$8.00
- Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00
- Dr. A. J. Gusen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAUROS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdžiai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštu, atsiantus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1729 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

Marius, Rimas Stasiuliai su draugais.

Po gero pasistiprinimo (įskaitant ir farmiškus produktus — stirnieną, žąsieną ir kitas gėrybes), kadangi tarp čekagiškių buvo ir Dainavos bi Operos chorų atstovai, tai skambėjo gražios patriotiškos lietuviškos dainos. Tikrai gražioje vėsoje Wisconsin padangėje, nes viskas vyko po atviru dangumi, dainos ilgai tęsėsi, įskaitant ir "Ilgiausių ir sveikiausių metų". Apie 12 valandą svečiai išsiskirstė miegučiai.

Sekmadienio popietę visi, pasistiprinę gausiais likučiais, dar kartą palinkėjo Juozui sveikatos, jo žmonei Aldonai stiprybės, ir sekanciais metais paruošti tokias gausias valises. Čikagiečiai, užtraukę "Laiskit į Chicago, leiskit pas savus", leidosi Chicago link, o iki jos — maždaug 4 val. kelio.

Buvęs, dalyvavęs, valges stirnų ir dainavęs
V. R.

TRUMPAI

— Marquette Parko Namų savininkų organizacijos narių susirinkimas įvyks rugsėjo 17 d., penktadienį, 7:30 val. vak., parapijos salėje. Yra svarbių reikalų, visi privalo dalyvauti. Valdybos vardu kviečia
Stasys Patlaba.

— Pavlik Morozov apskundė Sovietų valdžiai savo tėvą. Gyventojai jį nužudė, o Sovietų valdžia jį paskelbė krašto didvyriu.

— Valensa laikomas Sovietų pasienyje. Jeigu kiltų nesuspriktimai Lenkijoje, tai Sovietų karo jėgos galėtų lengvai jį išsivežti.

— Vyriausybės komisija leidu sujungti Union Pacific, Missouri Pacific ir Western Pacific Aldonos sūnus: Algimantas, fic geležinkelio bendrovės.

REAL ESTATE

Home, Land — Pardevimai REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKIMAIS.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAS

VISŲ RŪSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

2 po keturis, medinis, Brighton Parke. \$39,500. Savininkas duoda paskolą.

2 po 4-ris, medinis, įrengtas sklepas. 72-ros ir Campbell. \$39,000.

6 butų mūrinis. 4 mašinų mūrinis garažas. \$17,600 pajamų. Arti 64-tos ir Kedzie.

2 sklypai arti vandens. Hot Springs Village.

Skambinti tel. 436-7878

SIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

LEMONTE — GERIAUSIAS APYLINKĖJE — 7 dideli kambariai, trijų aukštų mūro ir aluminio namas. 2½ mašinų garažas. Didelis sklypas. Medžių pavėsis. Gerame stovyje.

Skambinti:
(312) 257-5841

HFLP WANTED — FEMALE
Darbininkių reikia

ARTIMOJE ŠIAURĖJE. Reikalinga švart, tvarkinga dviejų miegamųjų priėjimoje daugiaaukštis. 2-3 dienos savaitėje, lengvas valymo darbas. Turi mokėti truputį angliskai. Reikalingi liudijimai.
Telefonuoti:
642-5700

RENTING IN GENERAL
Nuomos

MARQUETTE PARKE išnuomojamas didelis ir svarus kambarys. Geras susisiekimas. Apžiūrėti ir susitarti galėsite, kai paskambinsite šeiminkininkui tokiu telefonu: 778-1636.

MISCELLANEOUS
Ivairūs dalykai

ASTROLOGIJA IR KORTŲ
SKAITYMAS — Astrological-Tarot Card Readings
\$10

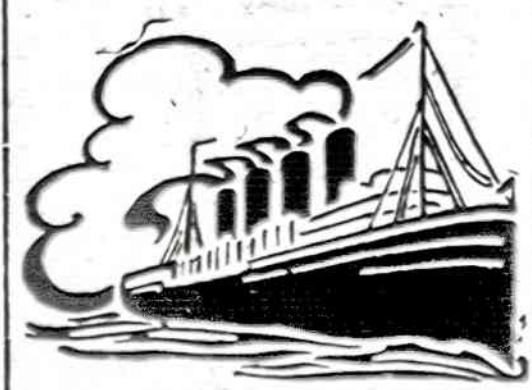
ELEONORA JAKSTAS
4104 S. Archer Ave.
Tel. 523-3685 (Pr.)

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmečio pradžios iki II Pasaulinio karo. 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 pusl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas auterių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

**KAIP SUDAROMI
TESTAMENTAI**

Tuo reikalu jums gali dau padėti teisininko Prano ŠULO paruošta, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.
Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje.

6 — Naujienos, Chicago, 8, Ill. Friday, September 17, 1982

ELEKTROS ĮRENGIMAI
PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greitai, garantuotai ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-86 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4445 So. Ashland Ave.
Tel. 523-8775

Dengiame ir taisome visų rūšių stogus. Už darbą garantuojame ir esame apdrausti.

ARVYDAS KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 ar 737-1717

A. TVERAS
Leidrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisymas
2646 West 69th Street
Tel. REpublic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5998

M. SIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapella, Agent
3206 1/2 W. 95th St.
Everett, Park, Ill.
60642 - 424-8454
State Farm Fire and Casualty Company

Advokatas
GINTARAS P. CEPENAS
Darbo valandos: Kasdien: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Šeštadienį: nuo 9 val. r. iki 12 val. d. ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS
ir V. BRIZGYS
Darbo valandos:
Nuo 9 ryto iki 5 val. popiet.
Šeštadieniais pagal susitarimą.
6606 S. Kedzie Ave.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 778-8000

PATS SKAITYK IR DAR KITAS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"